

Brassói Lapok

Előfizetési példány

Árusításba nem bocsátható

XL. évfolyam

206 szám.

Főszerkesztő

Szele Béla dr.

Hétfő

1934. évi szeptember 10

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: A kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 74 lej. Brassóban 70 lej. Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — Külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETÉSEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 56-58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztő 83.

MA: LÁSSUK PETROZSÉNYT!

Elünk, ahogy élünk

Irta: Zsolt Béla

Elni, amíg élünk,
Igen, ez a szabály,
De mit csinálunk az életünkkel,
Ha fáj?

Ady Endre

Igen: élünk. Még élünk.

Az ember fellelegzik, ha találkozik ismerőseivel, akiket régen nem látott. Hála Isten, ez még éli! — Mint a háború alatt, amikor hosszú hónapok után hirtelen felbukkant valaki, aki a halál ezeregy variációjával viaskodott. Nem halt meg, csodálatosképpen: holott a papírforma szerint, meg kellett volna halnia. Aki ennyi veszélyt elkerült, valóságos szigtridi sebezhetetlenséggel jár-kél a világban. Végigharcolta a háborút, nem ölték meg a kommunisták, nem dobták a Dunába a martalócok, nem kaptak spanyolnáthát, nem lett öngyilkos anyagi összeroppanása miatt, a végzet ezt a rendkívüli immunis emberfajtát nagy célokra tartogatja! Aki túlélt a tizesapást, azt az Isten besorozta választottjai közé!

Hát élünk. Elünk, ahogy élünk. Csak azt ne kérdezd, hogyan élünk, — mert nem tudok megnyugtató felvilágosítást adni. Vannak még biológiai rejtélyek az elefántok halálán kívül is.

Barátom, az ügyvéd, szükségmunkás lesz. Sakkpartnerem, a tönkrement kereskedő, most adja el jóidőben vásárolt rossz képeinek arányozott rámait. Szomszédom, a vasmunkás, gumiszerkezetre járó indiai törzsfőnököt árul az utcán a gyerekeknek. A fiatal költő protoktörő nélkül tülekszik a társadalombiztosító kapujában.

És mégis élnek, ahogy élnek.

A nyomor, a reménytelenség, az elfojtott indulat filozófiássá bonyolítja az embert. Mikor az ember nem tudja, miből él, felmerül benne a kérdés: miért él? A magyar lélek eredetileg fatalista: A földhöz való közelségében megtanulta és átértékelte a vegetáció törvényét: tenyészet és enyészet. Ami van, annak lenni kell, ami elmúlik, mulandó, ami közben törlik, azt a végzet tölti ki. Most az egyszerű török életszemlélet helyén valóságos orosz életfilozófia sarjadt és burjánzik az összedőlő társadalom romjain. Az utcán szembejön valaki, mérnök, vagy ügynök és a harmadik szava: „mért él az ember? Mire jó az egész?” Ezek a kérdések nem szónoki kérdések, amelyekre nem várnak feleletet. Mindenki azt hiszi, hogy a másikkal van a megnyugtató válasz. Ha egyszer nincs mi, ha egyszer a ma, a holnap, a holnapután vigasztalan, — akkor miért? Mindenki azt hiszi, hogy a másikkal van egy titka, amelynek birtokában lehet és érdemes élni — és ezt a titkot akarja tőle kicsikarni! A középkorban bizonyára boszorkányságot suttogtak volna, sistergett volna a gyűlölet, hogy eladta a lelkét a Sátánnak. Ma? Hányan adnák el testüket az anatómiai látványért? De nem kell. Tuláságosan sok az ingyen csontváz.

*

És mégis: várni kell, tünni kell. Aki túlélt a tíz csapást, azzal a végzetnek céljai vannak.

Haza kell menni a szobák mélyére, az otthonba, amelynek zárt ajtajait s az összeboruló függönyeit huszesztendő annyiszor tépte fel gyilkos után szimatoló poroszló módján. Betört az apákért és fiakért és elhűreolta őket, hogy kardot rántsanak és kard által vesszenek el. Betört a vagyonért, mely munkásizmok postjából keményedett ércé, hogy az öregség ne legyen koldusok öregsége. Elszedte az aszkenyöket külön függőit, zsibvásárra dobtá menyasszony kelengyjét. Elszedte a tudós könyvét, megitta a csecsemők tejét. Elküld-

„Követelem, hogy a kormány minél előbb, de lehetőleg azonnal szüntesse meg az ostromállapotot és a cenzurát! —

jelentette ki Bratianu Dinu a liberális-párttagozat aradi nagygyűlésén

Arad, szeptember 9

A liberális párt aradi és aradmegyei tagozata szombaton, Bratianu Dinu jelenlétében gyűlést tartott. Háromezer párttag vonult fel zeneszóval a pártelnök elé. Ezután kezdődött a gyűlés, melyet Marcus Mihály volt prefektus, a megyei tagozat főnöke nyitott meg. Üdvözölte a párt vezérét, majd Cotoiu Romulusz dr. szólalt fel, aki Bratianu tagozat rendíthetetlen hűségéről biztosította. Feltűnést keltett Klotz György beszéde, aki az aradmegyei sváb parasztek nevében jelent meg és Dowol Péter dr. nagylaki ügyvéd, aki a nagylaki szlovákok üdvözlését tolmácsolta.

Cipăianu volt földművelésügyi minisz-

ter beszélt még, majd Bratianu Dinu emelkedett szólásra. Beszédének ele főként a nemzeti-parasztpárt ellen irányult.

A liberális pártvezér feltűnő kijelentései

— A nemzeti-parasztpárt könnyelmű volt — mondotta —, hogy megszavazta a vagyonellenőrzési törvényt, amelyet most mi hajtunk végre — rajtuk. Az ellenzék magatartása általában túlzottan demagóg. Ezután feltűnő kijelentést tett:

— Nincsenek megkötöttségeim, mint a kormánynak, erről a helyről tehát szabadban beszélhetek. A liberális párt nevében követelem a kormánytól, hogy minél előbb, de lehetőleg azonnal szün-

tesse meg a cenzurát, az ostromállapotot, a kivételes intézkedéseket.

A cenzura és az ostromállapot fenntartása csak az ellenzék demagóg céljait szolgálja. Ha az akkori szomorú körülmények miatt szükség is volt az életbeléptetésükre, ma már ezek az okok nem állnak fenn.

„Nem félünk a sajtószabadságtól”

A ellenzék azt állítja, hogy a cenzura elnémitja a védekezést. Nos hát kijelentem, hogy

mi nem félünk a sajtószabadságtól, mert akkor is felvetünk olyan dolgokat, amelyeket az ellenzékkel nehezen válaszolhatnak meg.

„Románia nemzeti állam”

Bratianu Dinu a kisebbségi kérdést is érintette.

— Románia nemzeti és nem nemzetiségi állam. Semmi szükség a sovinizmusra. — Békében akarunk élni mindenkiel és senkit nem kívánunk bántani.

Bratianu Dinu az ülés után fogadta az aradi magyarság küldöttségét, amely dr. Parecz Béla és dr. Széll Lajos vezetésével jelent meg és emlékiratot adott át, melyben a katolikus gimnázium nyilvánossági jogának visszaadása ügyében kéri a pártelnök közbenjárását. Bratianu Dinu megígérte támogatását. A liberális párt elnöke ezután a prefektust, a polgármestert és dr. Constantinescu alpolgármestert fogadta, akik a nyilvánossági jog visszaadása érdekében tájékoztatták Bratianu Dinut.

Maniu Gyula, aki szombaton reggel Bukarestbe érkezett, a délelőtti folyamán Popovici Mihály és Madgearu látogatását fogadta.

Popovici Mihály Maniu lakásáról Vajdához hajtatott, akivel hosszasan tárgyalt.

Délelőtti 10 órakor a Transsylvania vendéglő nagytermében megnyílt a nemzeti-parasztpárt okiráltságbeli tagozatainak tartományi kongresszusa. Mihálache

megnyitotta a nagygyűlést, majd Madgearu beszélt, aki megállapította, hogy a reggeli tagozatokban, Putna és Tutovamegyék kivételével, teljes az egyetértés.

Az este folyamán Mihálache felkeresi Maniut, utána pedig Vajdát. Az a célja, hogy még a vasárnapi végrehajtóbizottsági ülés előtt letárgyalja a két erdélyi vezérrel a holnap szőnyegre kerülő kérdéseket.

A VIITORUL CÁFOLJA
A VALSÁGHIREKET

A Viitorul erőiesen cáfolja a kormánypárt belső egyenetlenkedéseiről el-

Az Universul és a Viitorul élesen szembe- fordul Pop Ghița kisebbségi tervezelével

Pop Ghița volt kultuszminiszter kisebbségi kérdésről elkészített előadói jelentése, amint előrelátható volt, nagy visszhangot keltett a bukaresti sajtóban. A megértő álláspontjáról ismert Adeverul és Dimineața kedvezően fogadta a Pop Ghița érdekes tanulmányát, amit annál értékesebbnek tart, mivel köztudomásu,

terjedt híreket. A pártban teljes az egyetértés és a fegyelem, nincsenek ilyen, vagy olyan irányban dolgozó csoportok — állapítja meg a félhivatalos —, a kormány pedig az ország bizalmától kisérvé tovább folytatja nehéz munkáját, hogy jóvátegye azokat a hibákat, amiket az eddigi kormányok gazdasági, vagy más téren elkövettek.

Tekintettel arra, hogy a Viitorul cikke nem foglalkozik a kormány újjászervezésének a kérdésével is, politikai körökben biztosra veszik, hogy a kabinet újjáalakítása rövid időn belül befejezett tény lesz.

hogy a volt államtitkár a magyar időkben hervadhatatlan érdemeket szerzett a román ügy szolgálatában, a háború után pedig külföldön fejtett ki nagy tevékenységet Románia érdekében. A szerző erkölcsi tekintélyét és jó román érzelmeit tehát nem lehet kétségbe vonni. Az Universul és a Viitorul azonban, úgy lát-

gényességét, az igaz, akinek szíve nem kő, a mellyel a szenvedést homlokán hajtja, a keresztény, akinek hite nem nyál, amelyet megváltójának arcába fröccsent: menjen haza. A tét a farizeusoké, a pénzváltóké, a gajambárosoké és a poroszloké. Aki hisz életrevalóságában és hisz az emberben: elrejtőzik és vár. Rendelkeznek vele és nélküle: megteszi, a mit parancsolnak.

Megdöntik a régi törvényt: megtartja az újat.

Megadja a császárnak, ami a császáré. De hazamegy, türe és vár.

Az eszméit elülteti a családban: igazságra, világosságra és szeretetre neveli a fiát.

*

Igen, menjünk haza. Huszáve tulajdonképpen nem voltunk otthon. A csatában voltunk, népgyűlésen voltunk, a táncteremben voltunk, az utcákon kergetett bennünket az utolsó remény, vagy az utolsó elszántság.

Most, amikor jóformán mindent elvesztettünk: találjuk meg a polgári otthonot.

Hátha újra lehet kezdeni?

Menjünk haza. Ha kopár és sivár, akkor is, akkor is.

Mindenki építsen magának egy kis házat, egy kis társadalmat, a hite szerint. Mert ezekből a kis újjáteremtett otthonokból kell kinőnie az emberségesebb társadalomnak.

Addig is: élni, amíg élünk, ez a szabály...

Tessék kívánni és eltenni!

5. sz. SZELVÉNY a B. L. szeptemberi regény-ajándékára.

1—15-ig számmal ellátott 15 db szeptemberi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregénytárának 1934 szeptember havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszolgáltathatók **Bukarestben**: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sf. Mina 9), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Griviței 10) **Brassóban**: a B. L. kiadóhivatalában **mindenhelyen máshol**: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lejt befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan úton kapják meg, mint az újságot.

szik, nem érdekli ez a körülmény. Mindkét lap élesen szembefordul a megértő szellemű tervezettel, mely — szerintük — nem egyeztethető össze az állami tekintély elvével.

A Viitorul többek közt a következőket írja:

— Pop Ghița javaslatot terjesztett elő a kisebbségi kérdés megoldásáról a nemzeti-parasztpárt bizottságához. Ebben a dolgozatában a volt alminiszter katolikusabbnak mutatkozik a pápánál.

— Politikánk azt kívánja, hogy támogassuk a kisebbségeket kulturális téren, de ugyanakkor minden lehetőséget el kell követnünk arra, hogy a kisebbségi elemeket megnyerjük nemzeti kulturánknak.

Ha azonban államot kreálunk az államban, ezzel nem szolgáljuk a kisebbségek érdekeit, akiknek több hasznuk van abból, hogy közösséget vállalnak kulturánkkal és azonosítják magukat államunk eszméivel.

— A nemzeti-parasztpárt azonban úgy látszik, hogy minden kérdést demagógiával akar elintézni.

Az Universul így kommentálja a jelentést:

— Ezzel a programmal nemzeti államunk egy „sui generis” állammá alakulna át, melyben a kisebbségek külön államot alkotnának s az állam, a község és a megye pedig „tekintélyes” sarccal támogatná őket.

— Ilyen elképzelésekkel akarja a nemzeti-parasztpárt Romániát konszolidálni és az ország népének elismerését kivívni!

ÉRDEKES VITA AZ ANTIREVIZIÓS LIGA KÖRÜL

Erdekes vita folyik a Stelian Popescu kezdeményezésére megalakult antirevizziós liga körül. Stelian Popescu, aki tudvalevőleg az Universul igazgatója, csatlakozásra szólította fel a tanítóságot. A felhívással kapcsolatban a nemzeti-parasztpárt hivatalos lapja élesen megtagadta az Universult, melyről azt állítja, hogy a tanítók ellenségeinek a szolgálatában áll és ma is támogatja az iskolabezárások politikáját. A tanítóság tehát bojkottálja Stelian Popescu vállalkozását.

Az Universul mai számában válaszol a Drep-tatea cikkére. Azt írja, hogy Gömbös magyar miniszterelnök értékes szövetségesre talált a nemzeti-parasztpártban. A párhivatalos megatartása nyílt hazasárlással egyenlő. Ne higgyék azok, akik országunk érdekei ellen dolgoznak, — hangzik a cikk —, hogy akciójukat büntetlenül folytathatják.

A vita újabb fejleményeit politikai körökben nagy érdeklődéssel várják.

Megkezdődött Kolozsváron a szociáldemokraták erdélyi nagygyűlése

Kolozsvár, szeptember 9.

Szombaton délelőtt 10 órakor kezdődött meg a vasmunkások otthonában a romániai szociáldemokrata párt erdélyi tartományi nagygyűlése, amelyen a Zsilvölgyéből, Nagyváradról, Aradról, Szatmárról, Brassóból, Marosvásárhelyről, Désről és a többi ipari göcponctokból 60 kiküldött jelent meg. A szombat délelőtti ülést teljesen a kiküldöttek igazolása vette igénybe. Vasárnap kerül sor a politikai, gazdasági, pártszervezeti és sajtóügyekre és az új tisztikar megválasztására.

Saját hivei el akarták tenni láb alól Zelea Codreanu

A feloszlátott vasgárda „halálra ítélt” vezére hiveivel feldúlta az összeesküvők főhadiszállását

Lövöldözés és véres verekedés után 50 diák került a hadbíróságra

Bukarest, szeptember 9.
Erdekes „összeesküvésről” számol be az Universul. Ugy látszik, a mi fajtádink sem akarnak elmaradni a németországi nemzeti-szocialisták mögött: Zelea Codreanu, a szélső jobboldali mozgalom vezéré, a saját hivei el akarták tenni láb alól.

A merénylet részleteiben is nagyon hasonlít a Hitler—Röhm-ügyhöz.

A feloszlátott Vasgárdában az utóbbi időben súlyos ellentétek éleződtek ki. Stelescu volt képviselőt, akit nemrégiben Ramnicul Valceában ítélték el kétévi börtönre, azzal vádolta meg a gárda „kapitánya”, hogy összeköttetésben áll a szabadkőművesekkel, akik ellen Zelea pártja annakidején elkeseredett harcot folytatott. Zelea Codreanu és a még szabadlábban levő Stelescu között néhány nappal ezelőtt heves szóváltás játszódott le.

melynek során Codreanu revolverét is előrántotta

s csak hivei akadályozták meg abban, hogy

legbizalmasabb hivat hitleri alapon meg ne bűntesse.

Stelescu csoportjába tartozik egy Gheorghia-de Luca nevű diák is, aki a Sportlégio novu vasgárdista szellemű alakulatnak a főnöke.

Az Universul szerint Gheorghia-de „összeesküvést” szervezett Zelea Codreanu ellen. Elhatározta, hogy elteszik láb alól a „kapitányt”. A merénylet ki is jelölték Cotea nevű diák személyében.

A titkos gyűléseken résztvevő Dumitrescu Zăpad diák is, aki megrettenve a tervtől, leutazott a Carmen Sylva fürdőhelyen tartózkodó Zelea Codreanuhoz.

átnyújtotta neki az összeesküvők névsorát és beszámolt a terv minden részletéről.

Zelea Codreanu az első vonattal Bukarestbe utazott. Cantacuzino Granicerul nyugalmazott tábornok lakásán bizalmas tanácskozást tartott hiveivel. Ezen a megbeszélésen Nichifor Crainic egyetemi tanár is résztvevett.

Csütörtökön este 7 órakor Codreanu és hivei megrohanták Gheorghia-de lakását,

betörték ajtaját, benyomultak és tüzeses házkutatást tartottak. Több revolvert és egy üveg ciánakalit találtak.

A bűntárgyakat magukhoz vették és már távozni készültek, amikor Gheorghia-de szolgálójának sikerült észrevétlenül kijutnia az utcára, ahol segítségért kezdett kiáltozni. Nagy tömeg gyűlt össze, majd rohamlépésben megérkeztek Gheorghia-de szomszédságban lakó hivei.

Véres verekedés kezdődött a két csoport között. Revolverlövés hangzott. A közelharcban három diák, köztük Angelescu belügyi alminiszter hírhedt merényletje, Beza diák, is megsebesült.

A verekedőket rendőrök választották szét. Mintegy ötven diákot tartóztattak le, akiket a hadbírósághoz szállítottak. A vizsgálatot Dumitrescu kapitány, katonai ügyész vezeti.

A hadbíróság ma megidézte Cotea és Gheorghia-de diákokat, valamint Zelea Codreanu és hiveit is, hogy teljes világosságot derítsen a nem mindennapi ügyre.

Ujabb 30 ezer munkás csatlakozott az amerikai sztrájkolókhoz

Newyork, szeptember 9

Az amerikai textilmunkások sztrájkmozgalma tegnap ismét új lendületet nyert, amennyiben újra 30 ezer munkás hagyta ott az üzemeket. Így a 700 ezer textilmunkásból most már 400 ezer valóban sztrájkol.

Az erőszakosságok és zavargások egyre szaporodnak s míg tegnap még csak 10

halálos áldozatot jelentettek, ma már ezeknek a száma tízenötre emelkedett.

A helyzet a legkomolyabb és a legsúlyosabb a déli államokban. Egyedül csak Dél-Karolinában 7 ember esett el az utcai harcok során. A sztrájkmozgalom utcai harcainak veszteséglistán azonban eddig már több száz sebesült is szerepel a halottakon kívül.

Agyonlőtte magát egy szebeni szász diák, mert azt hitte, hogy elbukott a pótvizsgán is

Nagyszeben, szeptember 9.

A nagyszebeni Jungerwaldban levő tejsárnok közelében borzalmas diákragédia játszódott le. Müller Adolf VII. gimnázista, aki attól való félelmében, hogy a román- és latinnyelvűből tett pótvizsgán elbukott, inkább a halálba ment: agyonlőtte magát.

Öngyilkossága sok tekintetben emlékeztet a „Gerber érettségije” címen a magyar könyvpiacra is megjelent német regény tragikus finaléjára. Amint Gerber Kurtnek, a regény hősnének nem volt oka arra, hogy eldobja magát az életet, éppúgy Müller Adolf is várhatt volna addig, amíg a pótvizsga eredményét kifüggesztik...

Müllernek román- és latinnyelvűből kellett javítóvizsgát tennie. A vizsga előtt felkereste tanárát, Heinrich Adolf professzort és kérte, hogy miután amúgy sem akar érettségit tenni, kegyelemből engedje át a pótvizsgán.

A tanár azonban azzal utasította el, hogy átengedése vagy bukása teljesen a vizsgán elért eredménytől függ. Müller kétségbeesve távozott tanárától s valószínűleg otthon is elpanaszolta a dolgot, mert később apja is felkereste a professzort. A tanár azonban az apának sem mondott egyebet, mint a fiúnak.

Ilyen előzmények után állott pótvizsgára a felzaklatott lelki és a bukást biztosra vevő diák. A vizsgáról egyenesen haza ment, megírta bucsulevét, magához vette a revolvert. Távozás közben megcsókolta az anyját és elrohant hazulról. A Jungerwaldba sietett, Nagyszeben kedvelt sétaterére, ahol egy revolvergolyóval véget vetett fiatal életének.

Azonnal meghalt. Tragédiája ennek a fiatal, gyámoltalan diáknak annál megrázóbb, mert amikor a pótvizsga eredményét kihirdették, kiderült, hogy mind a két tantárgyból — átengedték.

Alfonz spanyol exkirály is főrészuvényes az egyik amerikai municiógyárban

**Az amerikai szenátus vizsgálóbizottsága megállapította,
hogy Amerika már 1916-ban megszegte a semlegességet**

Washington, szeptember 9

A szenátusnak az a bizottsága, amely a magánkézben levő fegyver és hadianyaggyárak munkásságát vizsgálja felül, a sorozatos kihallgatások megejtése révén újabb és újabb leleplezésekkel lett gazdagabb.

Kiderült, hogy Amerika már 1916-ban, tehát jóval a hadbalépés előtt megszegte semlegességét, amikor Olaszország számára az egyik hadianyaggyár bűvárhá-

jók építését vállalta el. A szerződést hogy ne keltsen feltűnést, a gyár párisi ügynöke s az olasz kormány megbízottja Párisban írta alá.

A Driggs-féle fegyvergyár működésének felülvizsgálatakor pedig az derült ki, hogy Amerika hivatalos kémszervezete a gyárnak segített megszerezni egy külföldön gyártott léghajító ágyú tervrajzát. Ez a gyár volt az, amely Dániának, Törökországnak, Görögországnak és Litvá-

niának tengeralattjárókat adott el.

Rendkívül nagy meglepetést keltett, a mikor az is nyilvánosságra került, hogy ennek a hatalmas fegyvergyárnak egyik főrészuvényese nem más, mint maga Alfonso spanyol exkirály, aki Zacharoff révén kapcsolódott bele az üzletbe.

A szenátusi bizottság munkájának eddig már annyi eredménye volt, hogy csillei kormány már értesítette washingtoni követét: nézzen utána az amerikai gyárakkal kötött bűvárhajórendelésnek.

— A has gyakori teltsége, a rekesz erősebb feltelődése, májtájéki fájdalmak, emésztési nehézségek, gyomorbelihurut és sárgaság a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértelődések ellensúlyozhatók.

Vasárnap este divatrevüvel zárul az AGISZ nagysikerű brassói kiállítása

Brassó, szeptember 9.

Még egyetlen nap — vasárnap — kereszhetik fel a látogatók az AGISZ kiállítást. Egy hétig volt nyitva az erdélyi háziipari és népművészeti látványos felvonulása. Az emberek százai keresték fel a római katolikus elemi iskola kolostorutcai rajztermében elhelyezett kiállítást és nagyon sokan itt szerezték be őszi ruhasszükségleteiket. Különösen élénk és nagy forgalom volt az izléses és művészi lakás díszítési tárgyokban. Az AGISZ kiállítása mindenképpen siker volt és a rendezők minden dicsőretet megérdemelnek. Az utolsó napon előreláthatólag nagy tömegű látogató tekint meg a kiállítást.

Vasárnap este kilenc órakor a kiállítás helyiségében méltó befejezésül divatrevü lesz. — „Amíg az AGISZ-posztó eljuttat odáig” címen mutatják be a műsoron az AGISZ posztó útját a gyapjútól — a szabóig. A színes és ötletes divatrevü, melyben a legjobb műkedvelők vonulnak fel, máris olyan érdeklődést keltett, hogy bizonyosan nagy közönségsikere lesz.

BOGARAK,

tücskök, poloskák, legyek és mindenféle rovarok radikálisan kipusztíthatók a

KATOL

japán rovarpor által.

Még nincs készen semmi, de minden a levegőben van

A diadalmas Barthou megérkezett Genfben és nyilatkozott is

Oroszország felvétele után Japánnak is be kell lépnie
a Népszövetségbe — A Habsburg-kérdés új oldala

Genf, szeptember 9

A Népszövetség 81-ik ülészsaka két-
ségtelenül két nagy világpolitikai kérdés
jegyében nyílt meg. Az első: az orosz
kérdés. A második: a francia-olasz kö-
zeledés. Mindkettőnek rendkívül fontos-
sága van. Hiszen a hatalmas orosz birodalom
bevonulása a Népszövetségbe, nem-
csak azt jelenti, hogy végre kivívta magá-
nak a nagyhatalmak sorában már régen
megillető helyét, hanem azt is, hogy poli-
tikájának irányvonalát, amely eddig
szinte kizárólagosan Ázsia felé mutatott,
most Európa felé irányozza.

A francia-olasz közeledés mögött pedig
az időszerű kérdések egész serege sorako-
zik fel. Az a körülmény, hogy a két, ed-
dig nem nagyon barátságos nagyhatalom
most közeledik egymáshoz, ismét súlyos
előtérbe hozza az európai erőviszo-
nyok „egyensúlyában”. Most már min-
den jel arra mutat, hogy

Franciaország és Olaszország barátság-
közvetítésének legközelebbi követ-
kezménye az lesz, hogy a kisantant ál-
lamok is csatlakoznak a római egyez-
ményhez.

ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy tá-
mogatták majd, vagy legalább is jóindu-
latu semlegességgel nézik azt a politikát,
amelyet a francia diplomácia jóváhagyá-
sával Mussolini diktál Közép-Európában.

A találkozás természetesen még ko-
raik, hiszen a Szovjet még nem tagja a
Népszövetségnek, másfelől pedig a kisán-
tant sem csatlakozott a római egyezmény-
hez. A Szovjet felvétele elől azonban elő-
reláthatólag elismernék az akadályok és
ha Svájc nem enged szélsőséges ellenzéki
álláspontjából, akkor számolni kell azzal,
hogy a Népszövetség csomagol és átköl-

tözködik — Bécsbe. És még azt is figye-
lembe kell venni, különösen a közép-euró-
pai politikában nagyjelentőségű esemé-
nyek szemszögéből, hogy a még csiráiban
levő tervek megvalósításának legfonto-
sabb politikai tényezője: Barthou római
látogatása nem történt meg s arra októ-
ber második félé előtt nem is igen lehet
számítani. De ha az megtörtént, a mai
helyzet alapján felállítható horoszkóp azt
mondja, hogy a kisantant is azonnal el-
küldi követét Benes csehszlovák külügy-
miniszter személyében Rómába.

A népszövetségi tanács ünnepélyes
megnyitását követő hangulatban jelenté-
seink a következőkről számolnak be:

Barthou nyilatkozott!

Barthou francia külügyminiszter már
megérkezett Genfben és pénteken késő este
fogadta a genfi hírlapírókat s előttük nyi-
latkozott. Barthou őszinte és diploma-
tikus volt egyszerre. Azt minden kerteles
nélkül kijelentette, hogy római útja már
küszöbön van. Ennek időpontja még nem
biztos ugyan, de az nem lehet kétséges,
hogy október második felében látogatja meg
Mussolinét.

Az újságírók természetesen megkérdez-
ték, hogy milyen kérdések kerülnek meg-
vitatásra a római találkozás alkalmával,

de Barthou erre vonatkozólag semmi
közéleti nem volt hajlandó elárulni, s
csak azt közölte, hogy az előkészítő
tárgyalások most vannak folyamatban
Aloisi báróval, Olaszország genfi fő-
megbízottjával.

— Ennél többet nem mondhatok —
mondta a francia külügyminiszter. —
A korai és elcsúszott nyilatkozatok csak az
előkészítés alatt álló tárgyalások sikerét
híusítanak meg.

Benes lesz a kisantant római követe

Amíg Barthou elég sokat sejtető nyilatko-
zata a francia-olasz közeledés tényét erősí-
tette meg, azzal egyidőben az a régebbi hír is
meg erősítést nyert a genfi diplomáciai körök-
ben, hogy a három kisantant-állam, Románia,
Jugoszlávia és Csehszlovákia is csatlakozik a
római egyezményhez. Jól értesült genfi diplo-
maták már tudják is — állítólag éppen kis-
antantkörökből —, hogy az erre irányuló tár-
gyalások a kisantant nevében Benes cseh-
szlovák külügyminiszter kezdi meg. Benes
legelső lépése az lesz, hogy tárgyal Schu-
chnigg osztrák kancellárral s éppen csak arra
vár, hogy az is megérkezék Genfben.

Genfben biztosra veszik, hogy a kisantant
is csatlakozik a római három egyezményhez,
de ez a nagyjelentőségű diplomáciai lépés csak
akkor történik meg, ha Barthou római útja
meghozza a kívánt eredményeket. Vagy Bar-
thouval egyidőben, vagy pedig valamivel később,
de még október folyamán Benes is ok-
vetlenül Rómába utazik, hogy Mussolinivel
tárgyaljon.

lapán is követi a Szovjetet a Népszövetségbe

A kisantant-államoknak ez a pálfordu-
lása francia siker, azt nem is lehet két-
ségbe vonni. És éppígy a francia diplo-
mácia nagy sikere lesz, ha Szovjetorosz-
országot sikerül felvételni a Népszövet-
ség kötelékébe.

Erre vonatkozólag a Reuter-féle angol
távirati ügynökség genfi tudósítója biz-
tosra veszi, hogy a Szovjet felvételét a
népszövetségi tanács ülésén simán keresz-
tül tudják vinni. Argentína, amely egyik
heves ellenfele volt az oroszok belépésé-
nek, illetőleg felvételének, most már any-
nyira lehiggadt, hogy elvi szempontjai-
nak fenntartása mellett kifelé csak annyival
bizonyítja ellenzéki álláspontját, hogy
tartózkodni fog a szavazástól. Genfben
azt remélik, hogy ezt a példát Svájc is

követni fogja a nyílt tüntetés helyett, de
azért számolni lehet azzal is, hogy Svájc
mégis csak kilép a Népszövetség kötelé-
kéből s ebben az esetben a Népszövetség
székhelyét csakugyan át kell helyezni
Máshova, legnagyobb valószínűség szerint
Bécsbe.

Svájc esetleges kilépésével párhuzom-
an azonban más változásra is lehet szá-
mitani a Népszövetség tagállamainak lét-
számában. A Reuter szerint biztosra kell
venni, hogy Japán ismét visszalép a Né-
pszövetség kötelékébe, mert érdekei nem
tűnhetnek el, hogy távollétében a Szovjetet
felvegyék, sőt állandó tanácstagsággal
ajándékozzák meg s így a távolkeleti po-
litikában kiszámíthatatlan előnyökhöz
juttassák.

TITULESCU VAGY POLITIS LESZ A KÖZGYÜLÉS ELNÖKE?

Azt az egyet Genfben még nem tudják
biztosan, hogy ki fogja elnököként levezet-
ni a Népszövetség őszi ülészsakát. Az el-
nök személyéről még nem történt döntés.
Emlegetik azonban már azt, hogy vagy

A Semmitőszék elé kerül a dési petróleumgyár munkásainak ügye

A kolozsvári tábla az új munkatörvényre való hivatkozással
nem hozott érdemi döntést

Dés, szeptember 9

A dési petróleumgyárban — amint már
jelentettük — a tavasz óta húzódó ma-
kacs ellentét van az igazgatóság és a mun-
kás tábor között. Megirtuk azt is, hogy
az ellentét ügyében szeptember elején a
kolozsvári királyi ítélőtábla dönt, ki-
mondva, hogy munka-, illetve választott
bíráóság van hivatva a kérdést rendezni.

A királyi ítélőtábla szeptember hatodi-
kán tartotta meg ülését. A Balasiu-tanács
előtt dr. Veinberger képviselte a petróle-
umgyárat, míg a munkások nevében dr.
Balogh István ügyvéd jelent meg. A táb-
lai hármas tanács rövid tárgyalás után
meg is kezdte működését. Kimondotta,
hogy a módosított munkatörvény alapján
a választott bíróság elnöki határozata el-
len csak a bukaresti Semmitőszéknél le-
het felfolyamodással élni.

Ép ezért, az elnök intézkedett is, hogy

Titulescu román külügyminiszter, vagy
pedig Politisz görög megbízott lesz az
őszi ülészsak elnöke, de olyanok is van-
nak, akik szerint De Valera ir miniszter-
elnököt kéri fel az ülészsak levezetésére.

A HABSURG-KÉRDÉS ÚJ OLDALA

A Prager Presse mai száma igen érde-
kes cikkben foglalkozik a napról-napra
jobbban előtérbe nyomuló Habsburg-kér-
désről. A cikk, amelynek címe: „Hitler és
a Habsburgok” azt fejtegeti a Habsbur-
gok visszaültetésének tervével kapcso-
latban, hogy a német birodalom azért ellen-
zi olyan hevesen a restaurációt, mert a
katolikus Habsburg-monarchia megalaku-
lása komolyan veszélyeztetné Németor-
szág terveit, sőt magát a birodalmat is.
A restauráció esetében ugyanis, mondja a
Prager Presse cikkírója, reálisan számolni
kell azzal az eshetőséggel, hogy a délné-
met katolikus államok Ausztriához csat-
lakoznának.

az ügy iratait hivatalból tegyék át a
Semmitőszékhez.

A petróleumgyár éhbérért robotoló
munkásai között természetesen nagy el-
keseredést váltott ki a táblai határozat,
mivel ez ismét többheti halasztást jelent.
S most közeledik a tél, a többletkiadá-
sok, s ők még mindig itt állnak rendezet-
len bérek és hiányos egészségügyi állapo-
tok között, holott az egész kérdést egy
félóra alatt meg lehetne oldani azzal,
hogy az igazgatóság aláírja a kért kol-
lektív szerződést.

amelyben a munkások éppen csak any-
nyit kérnek, hogy mindennapi életük
biztosítva legyen!

A gyár vezetői azonban ezt mindenké-
ppen el akarják kerülni s egyelőre örven-
denek, hogy ismét pár heti haladékot
nyertek ebben a tavasz óta húzódó ügy-
ben.

Ismét hátborzongató repülő- szerencsétlenség történt Brassóban

A tömösi hídnál lezuhant és szörnyethalt egy bukaresti
fiatal repülő-altsízt, aki a legújabb harci gépek kipróbá-
lására érkezett Brassóba

Brassó, szeptember 9.

A pénteki nap folyamán borzalmas re-
pülőkatasztrófa színhelye volt az alsó-
tömösi völgyben futó szentgyörgyi-ut
melletti lapály. Constantinescu M. huszon-
négy éves repülőaltsízt egy Potez-típusu
katonai vadászgéppel lezuhant és ször-
nyethalt.

Marin Constantinescut a bukaresti har-
madik repülőosztágtól küldték ki Brassó-
ba, hogy a brassói repülőgyár négy ujon-
nan elkészült harci repülőgépét átvizsgál-
ja és próbarepüléseket végezzen azokkal.

Miután az altsízt megvizsgálta a gépe-
ket és azokat kifogástalanoknak találta,
sorra próbarepülést végzett velük. Utol-
jára a tizenhét éves típusu, tizenhárom
számu harci géppel szállott fel. A gép ki-
fogástalanul működő motorral irta a kö-
röket. Constantinescu csakhamar elhagy-

ta vele a repülőter lapályát, hogy a se-
bességi teljesítményt is felülvizsgálja. A
mikor azonban a gép a Tömösi-szoros fö-
lé ért, a tömösi hídnál közelében, mintegy
kétszázötven méter magasból hirtelen le-
zuhant. A helyszíni vizsgálat megállapí-
totta, hogy a gép orrával előre függőle-
sen esett le. A zuhanó géptest orra olyan
irtózatossá erővel furdott a földbe, hogy
visszapattant és újra a földnek csapódva
a szó szoros értelmében porrá zúzódott.

A pilóta holttestét véres darabokban
szedték össze a segítségére siető rendőri
közlegek. Constantinescut valószínűleg Bu-
karestben temeti el ezrede.

A tett színhelyére a brassói hatóságok
részéről dr. Pascu Radu brassói főügyész
és Marin Sgorcea, a brassói bünyügyi osz-
tály főnöke vonultak ki a vizsgálat le-
folytatására.

Gyümölcs- és mezőgazdasági kiállítást rendez Szamosmegye vezetősége Désen

Dés, szeptember 9.

Szamosmegye vezetősége szeptember 15. és
21. között nagyszabású gyümölcs- és mezőgaz-
dasági kiállítást rendez Désen, a vármegyeház
dísztermében. A kiállításon gyümölcsök, bor,
méz, tejtermékek, valamint háziipari termékek
állíthatók ki. Külön iroda rendezi majd az üz-
leti kötések lebonyolítását, mert a kiállítás el-
ső célja ez: a megye mezőgazdasági termékei-
re felhívni a vevőkörzség figyelmét és így
lendületesebb kereskedelmi kapcsolatokat sze-
rezní az elhanyagolt mezőgazdasági életben.

A kiállításon való részvétel épp ezért telje-
sen díjtalan, helypénz nincs. A legötletesebb
és legcinosabban felszerelt sátrakat díjazni
fogják.

A kiállítás idején kirakatverseny is lesz
Désen, szintén díjazással.

A dr. Oltean János prefektus fővédnöksége
alatt álló kiállítás iránt komoly és figyelemre-
méltó érdeklődés mutatkozik.

Dandea ismét „győzött”

Marosvásárhely, szeptember 9.

A Magyar Párt marosvásárhelyi jog-
védő irodájában megjelent hét asszony,
akik lámpagyújtogató minőségben voltak
alkalmazva a városnál. Elpanaszolták,
hogy Dandea polgármester, takarékos-
sági szempontokra való hivatkozással, ki-
tette őket állásukból.

A Magyar Párt jogvédő irodája meg-
tette az intézkedéseket, hogy az elbocsá-
tást megsemmisítsék és az asszonyokat
visszavárassák állásukba.

Japán új megvilágítása

Az európai ember mostanában szinte nap-nap után kapja a nyugtalanító híreket a sárga világhatalom felől, de akárhogy próbálja is megérteni a nyugtalanítást, teljesen sohasem érti meg, mert Japán távol van s az erőket, amelyek népét és kormányát mozgatták, nem ismeri eléggé. A „militarizmus” és „imperializmus” szavak csak keveset árulnak el a japán hódítókedv kulisszái mögött s az a tény se mond sokat hogy az erősen szaporodó nép túlnötte a szigetország határait. Ha csak ezt tudjuk, fel tudjuk fogni, hogy az expansionizmus szellemű japánok új területeket keres, ahol népfölösleget elhelyezze, de ha látjuk, hogy a hódítás útja Koreán és Mandzsurian át Kína amugyis túlnépesedett tartományai felé vezet, a rejtély csak bonyolódik. Koreában Japán harminc év alatt alig volt képes félmillió embert elhelyezni, a kilátások Mandzsuóban se biztatóbbak. Igaz, hogy a japán militarizmus a két északkeleti tartomány meghódításával erős szárazföldi bázist teremtett magának a mámmutkontinens északkeletén és az is igaz, hogy a nemkevésbé hódítókedvű japán ipar hatalmas nyersanyagmedencéhez jutott s ha ezt tudjuk, nagyjából megismertük az ugrásra kész japán játékos holnapi lépéseit. De a látható és kitalálható jelenségek mögött ismeretlen homály takarja el előlünk a japán jelent, azt a finom, észrevehetetlen, elsurranó vonalat, amely a sárga Janusfej két arcát elhatárolja s amely filozófiai valóság szerint nem is több, mint egy tovasurranó pillanat; jötte előtt jövő, jötte után múlt s talán még azok számára is csak nehezen megfogható és megérthető, akik nem sokezer kilométer távolságból, de közvetlen közelségből figyelik.

Egy francia író, aki évekig élt Japánban, vállalkozott rá, hogy a sárga Janusfej titkát megfejtse s a mozgalmak és elfolyó japán jelent megértse és megmagyarázza. Maurice Lachin nem pályázott a száguldo riporterek gyorsan virágzó és ugyanolyan gyorsan elhervadó dícsőségére, ő a sárga szigethierarchiában nem csupán harcias katonákat, harakiri-politikusokat és banzáj-hazafiakat akart észrevenni és nem kizárólag az ország nagyságáért és dícső jövőjéért lelkesen éhező munkástömegeket, hanem, a jelenségeket az éles és lelkiismeretes figyelem röntgene alá bocsátva, próbálta megérteni és megfogni a japán problémát. „Japán 1934-ben” című ép megjelent könyvében új oldaláról világítja meg a kétarcú rejtélyt s az európai, aki ismeri kora mozgalmait, lát itt valamit, ami minden idegenszerűség ellenére sem egzotikus többé, mert a ma kérdéseit élnek benne akkor is, ha a Távolkelet mozgásai és nyugtalanságai és holnapi utjai látszólag több hagyománnyal és tegnapimáddal vannak is keverve, mint ez nyugatabbra konstatalható.

Maurice Lachin szerint Japán ma szociális forradalom küszöbén áll. Ez a forradalom annyiban más, mint a föld többi revolúciói s akár a kínai is, mert nem esküszik halált a császárságra, noha céljaiban már-már proletáriumra törekszik. A szunjatszeni forradalom Kínában megbuktatta a mennyei birodalom istentől való császárját, de nem ment tovább a francia emberi jogok hirdetéséig. A japán mozgalom a kapitalista rend teljes és maradéktalan felborítására törekszik, de a mikádó tartani akarja. Mitöbb, nemcsak tartani akarja, de egyenesen szövetségesévé fogadja. A japán proletariátus a mikádótól várja, hogy megszabadítsa őt a gyűlölt kapitalizmustól. Hogy ezt a furesaságot megértjük, két dolgot kell tudnunk. Egy: Japánban a mult tisztelete sokkal gyökeresebb, mint bárhol a világon; kettő: a kapitalista gazdálkodás Japánban sohasem volt különösen népszerű és ma még kevésbé az. Sehol a világon sem olyan szakadékos a különbség gazdagság és szegénység között és sehol sincs oly kevésbé egyes kevesek kezében a nagyvagyon, mint ott. Az ember a tíz újján megszámlálhatja a trösztbárokát, a kik közül Mitsui, Mitsubishi, Sumitomo, Yasuda, Ohura, a dumpingexpansió marsalljai a leghatalmasabbak. A pénz, amely a maroknyi rizst zabáló japán munkás, a kiskorúak és nők kizsákmányolásából a világ minden részéből befolyik, csak ezeknek az uraknak a piramisait emeli, az ország jólétét alig. Az iparosodás legkonjunkturásabb éveiben sem emelkedett lényegesen a bér munkás és a paraszt életmódja. Az intellektuel, az akadémikus, a tisztviselő és a katonatiszt standardja se nagyon profitál a virágzó dumpingüzletről, s így alig van a szigetországban réteg, amely a kapitalista életformáért különösebben lelkesedne. A nemesség és főnemesség is el van szegényedve s így csak Európában kelt csodálkozást egy-egy ténynek a hire, hogy régi arisztokratanevek viselői részt vettek kommunista komplotokban. A volt hadügyminiszter, Araki is ilyen elszegényedett nemesi család sarja; Araki anyja mint egy nagy konfekciós cég kimonóvarrónője tengette életét. Arakit ma a jövő diktátorának emlegetik, s ha ez a harcias katona militarista is a kisujjig, semmiesetre sem kapitalista. A tisztikar maga is kizsákmányolónak tekint magát s a Mitsui, Mitsubishi és egyéb trösztfejedelmek, akik a parlamentben korlátlanul rendelkeznek a Sei-

Halk riport „Damokles bőröndjéről”,

mely a szerencsétlen három Schmill-testvér le'ett lebeg...

Hogyan szűz szét az idén egy nyomoruságos családi tűzhelyet a tavaly leesett koffer? 423 lej „CFR-büntetés” miatt marad négy üres fal között: a munkanélkülivé cseperedett hadiárva, a börgyári munkásné és a fájósszemű leány...

Kolozsvár, szeptember 9.

Valóban igaza van Schneider-Cretuzet urának: rég nem öntötte már vérzivatar ezt a busz világot...! Ezt a körülményt — ha nem is élénk „békében” évek hosszú sora óta — többek között abból is megállapíthatnánk, hogy a szóbanforgó 19 éves Schmill-gyerek, aki a világháborúban született és ugyanannak jóvoltából maradt hadiárva, időközben munkanélküli lakatossá serdült... Pólyában volt még, amikor apjának módjában állott valamilyen

drótsövény tövében hősi halált halni... Most itt áll, örömtelen kamaszkorral a háta mögött, ormótlán bakancsokban, foszladozó cájgnadrágban és „patinás” ingben, mint dícső közelmultunk egyik jellegzetes illusztrációja...

Dehogya! Nem azért írok róla, mert munkanélkülivé cseperedett hadiárva! Tulhaladott álláspont, Nem mondom, ha csak egyedül lenne hasonló minőségben, de kevés zuga van a világnak, ahol nem élnek más néven ilyen árvaságra jutott Schmill ivadékok. Ebből a

szempontból, minden részvétem mellett, nem is érdekel. Olyan háborús szelek fujdogálnak, hogy a „legutóbbinak” életben maradt áldozatairól meglehetősen időszerűtlen értekezni!

Ezuttal csak egy bőröndről akarok egyet-mást szólni, amely Damokles kardjaként ott lebeg a Földész-utca 3. számú házában egyik nyomoruságos „lakása” felett és egyre jobban közelít a földhöz, hogy a kérdéses Schmill-fiút és két nővérét agyonzuzzal!

Mialatt dőcög a vonat...

★

A cselekmény azért folytatódik! Ha valaki hadiárva, leépített lakatos és „az ember, aki a pofonokat kapja”, csoda sem segíthet rajta! Nincs menekvés!

EGY CÉDULA MARDAT AZ ASZTALON...

Amint említettem: Bernát két nővérrel éldegél. Az egyik szemfájós, beteg leány, munkaképtelen. Nem így a másik, aki munkásné a Dermata-gyárban. Keres is. Kerek 150 lej hetenként, ami 600 lej jelent havonta. Ebből él a kis család. Háromszáz lej a lakbér, ruházkodni nem fontos, háromszáz lej még élelemre is marad. Tíz lej naponta hármuknak kosztra... Három lej 38 bani személyenként! Valahogy nem igényesek! A két lány az ágyban alszik, Bernát a földön... Így élnek!

Hát napirenden van az elkeseredettség, de csak a mult héten zúgolódtak először, amikor hazatérve, egy apró cédulát találtak a sánta asztalon... Abból megtudták, hogy távollétkben, az ablakon keresztül, ott járt a végrehajtó és a CFR-nek járó 423 lej büntetés fejében minden butorukat lefoglalta...

Ilyen még nem volt!

A községi bíró maga vezette rohamra a falusiakat az adóhivatal kiküldöttjei ellen

Vissza kellett adni Batiz községben az adóhátralék miatt lefoglalt és elszállítás alatt álló ingóságokat

Déva, szeptember 9

Ha az utókor számára történelmet akar írni valaki napjainkról, az adóról nem szabad megfeledkeznie, mint az egyén és a társadalom egyik legsúlyosabb terhéről. Sok baj van az adó miatt, sok kellemetlenség, kilengések, amik a törvényes renddel kerülnek ütközésbe, amint az alábbi eset is mutatja.

A vajdahunyadi adóhivatal kiküldte Batiz községbe Popovici nevű tisztviselőjét két ügynök és két kaláni csendőrkíséretében, hogy hajtsa be a község lakosságán az adóhátralékot és ha valaki nem fizet, foglaljon.

Az adóhivatal tisztviselője több helyen foglalt és a lefoglalt tárgyakat azonnal szekérre rakatta, hogy elszállíttassa. A falusiak zúgolódtak, de ott volt a két csendőr és így bele kellett törődniük, hogy az adó miatt elviszik butorjaikat és egyéb lefoglalt ingóságikat.

Az adókülönítmény megállott Sinca görög keleti lelkész özvegyének házában is és éppen végeztek a foglalással, meg a lefoglalt tárgyak szekérre rakásával, amikor megjelent Bizison Petru a község bírója és követelni kezdte, hogy az özvegy papnénál lefoglalt tárgyakat az adóhivatal emberei rakják vissza.

A vitára összegyűltek a falusiak, mire az adóhivatal kiküldöttjei, hogy a súlyosabb természetű összetűzést kikerüljék, visszahordták a papné holmijait. Közben annyira felfokozódott az izgalom a falusiak között, hogy minden további foglalás veszélyessé vált, mire abba is hagyták és a már szekérre rakott tárgyakkal kivonultak a községből.

Alig hagyták el azonban az adóhivatal emberei a községet,

a bíró élen egy csapat falusi állta útjukat és felszólították, hogy a lefoglalt tárgyakat adják vissza azoknak, akiktől elhozták.

A két csendőr és az adóhivatali tisztviselő kikísérte az erősebb ellenállást, de a vasvillákkal felszerelt adóalanyok nem tágitottak, úgyhogy végül is engedni kellett és az elszállítás alatt álló holmikat visszaadták azoknak, akiktől elhozták.

Az esetben az érdekes az, hogy maga a falusi bíró volt az, aki szembeszállt az adóhivatal eljárásával és csak egy hajszálon mulott, hogy súlyosabb következményekkel nem járt a dolog.

Az eljárás a községi bíró, valamint azok ellen, akik a foglalás ellen felléptek, megindult úgy a csendőrségnél, mint az ügyészségnél.

Az előzmények kedvéért szíveskedjenek velem 1933. februárjába visszaballagni

Jöjjenek, kapaszkodjunk fel a Szamosújvárról Kolozsvár felé dőcögő személyvonat egyik harmadosztályú fülkéjébe...

Azt a csendesen szippogó, fásult tekintetű legénykét, ott a sarokban, bőröndbe gyömöszölt „motyó”-jával a feje fölötti paktartó deszkán, már ismerjük... Schmill Bernát, akinek éppen az előbb mondtott fel a szamosújvári Braun lakatos... Ott fészkelődik gyászos leépítettségében, amikor zökken a vonat, nyílik az ajtó és belép a kalauz...

Eoben a pillanatban, a heves zökkenéstől, az eddig nyugodtan viselkedő „motyó” is helyet változtat... Esik a koffer és zúban, teljesen akaratlanul, a kalauz ur vállát surolja...

— Stentori ordítás harsan fel a fülkében:

— Te pimasz — támad a kalauz Bernátnak —, így kell ezt a vackot feltenni? Mi? Hogy a...

Két gyors pofon csattan el a fiu arcán hogy ablaknak zuhan a vézna legényke tőle... Szerencsére nem tesz kárt az üvegben... Azután feltápászkodik, zúgó fejével... nem ért semmit... a felmondás... haza Kolozsvárra, tovább nyomorogni... két pofon... Megáll a kalauz előtt:

— Miért bánt engem? — motyogja kipirosodott arccal.

— Fogd be a pofád! — bömböli a kalauz és ujja felemeli kezét.

Bernát előtt vad táncot jár a fülkében minden... Göresös ujjával állkapcsát tapogatja... Még mindig nem ért semmit... Csak annyit érez, hogy erein keresztül örült lüktetéssel zúbog a vér agya felé...

— Mi történik itt? — szeretne kiáltani, de — még mielőtt az előtte hadonászó férfi karja megint pofonra lendülne —, csak taszit egyet a kalauzon.

Az csak áll nyugodtan. Jókötésű férfi, nem cingár gyerek! Nem megy az ablaknak tőle, hogy is menne? Eppen Iklódra dőcögnek be, bít ablak helyett az állomásfőnökségre megy... A még mindig szédülő, leépített és megpofozott Schmill magával vonzolja... Jegyzőkönyv készül a súlyos esetről.

A „megadjuztált” ex-lakatos, igazsága tudatában, vonakodás nélkül mondja be adatait... Azután ujra visszamegy a fülkébe. Bőröndjét, elővigyázatosságból, Kolozsvárig kezében szorongatja...

Hosszabb fékezés: megérkezett. Haza. Bár ez a fogalom neki csak azt a szűk földarabot jelenti, amely nővére kopottas ágyától a falig terjed... Ott alszik ugyanis... Az a hely az övé... A „sweet home”, az édes otthon... És a valamivel tágasabb Széchenyi-tér, ahonnan hetivásárok alkalmával kosarakat lehet hazahordani...

Keveset lehet és a nagyságák is rajta akarták meg a zöldség és meggyás felszökkenő árait...

Koplatva bár, de lassan elfelejt az egész vonatbéli „epizódot...” A kalauz ujjainak nyomai fokozatosan elhalványulnak és látogorol a két pofonra...

jukai- és Minseito-pártok szavazataival, az utcára csak úgy merészkednek ki, ha erős felfegyverzett gardáik kísérik őket.

Nagyon érdekes, amit Lachin a japán fasizmusról ír. A japán fasizmus nem prédikálja a tőke és a munka kibékülését, ellenkezőleg, harcot a tőke ellen, kisajátítást és szocializálást az egész vonalon s a magántulajdon kiéleltlen megszüntetését. A kommunizmust, mint szovjetorosz propagandát üldözik, de a tegnapi kommunizmus ma már a fasiszta pártokban diktálják az utca politikáját. Jelszavuk: nemzeti marxizmus a régi vallás s a régi hagyományok és főként a mikádó hatalom

kenzerválásával. A nemzeti marxisták a nagy reformer-mikádóra, Mutsuhitóra hivatkoznak, aki 1868-ban megszüntette a feudális előjogokat s a nyugati civilizációt és a demokráciát tette meg uralma elvéül. A feudális urak akkor a császár javára lemondtak jogaikról. Az akkori idők, az úgynevezett Meiji-forradalom vívmányait azonban a közben megteremtett kapitalizmus lerombolta és megmagasította. A feudális előjogokat a Mitsui és Mitsubishi kaparintották magukhoz s most egy második Meiji-forradalomnak kell jönnie, hogy Mutsuhito mikádó elvei érvényesüljenek. A nemzeti marxisták egyre hangosabb követelése: a

nagykapitalisták adják vissza bitorait jogukat és a néperő kihasználása révén összeharcolt vagyonukat a császárnak s a császárt kezeljen tőkét és jogokat az egész nép érdekében. A mikádótól várják a nacionalmarxisták az oldó szót, tőle várják, hogy Japánt a kapitalizmus rendszeréből kiragadjon s a szocializmus vizeire vigye. Ez a mozgalom napról-napra erősebb, fél Japán ott van már a nemzeti marxisták táborában, maga Araki is. Aki ismerni akarja a Távolkelet mozgalmait, aki tudni akarja, mi megy végbe a sárga Janusfej két arca mögött, jól teszi, ha az eddig tudottakhoz Lachin adatait is hozzáveszi.

HIREK

M. Hegyi Ilona:

Mert rendnek muszáj lenni!

Nem szólt semmit, mikor a felmondó levelet a kezébe kapta. Zsebetette háromnapos fizetésével együtt és hallgatott. Nem volt harcos lélek. Csendes, iraszzal mellé születt, valódi megbízható. Valódi jó polgár, aki szívesen és gondolkodás nélkül szolgált a főnököket, akik neki kenyeret adnak, akik neki szerény és megfizető iraszzal adnak s akik mindezt nem kívánják egyebet, csak tiz-tizenkét napot, de azt aztán testestől elvették.

Barta mindezt természetesen találta. Reggel nyolckor pontosan ott volt. Ha a Főnök belépett a szobába, felugrott és meghajolt. A fizetéscsökkenéseket szónéki tudomásul vette.

A cigarettázásról hang nélkül lemondott.

A különórakért nem várt és nem kapott túlóra díjazást.

Mikor a Főnök ur kezdte hangoztatni, hogy legyen boldog az, akinek még így az állása van, akkor boldog volt.

Mikor a cégvezető ur nyaralni ment, minden munkát magára vállalt.

Barta ilyen hivatalnok volt. Barta soány és becsületes volt. Barta szegény és kevés gondolatokkal megáldott volt. Barta az ideális „korrekt tisztviselő” volt.

Szeretett, feleséget, gyereket, könyvtárat, képet vagy szobrokat nem szerzett magának.

Tizenötéztendősz szolgálatának eredménye két kopott ruha, divatja mult zsakett, két pár felcipő és egy enyhe tüdőcsucsúrut volt.

Ahogy mondani szokás, hősiesen viselte sorsát. Nem jajveszékelte elveszett állását. Leült egy fa alá. Egy fa alá, ahol pad állt és amit eddig sohasem tett, gondolkodni kezdett.

Akkor még újságot is vett minden reggel és olvasgatótt.

Egy napon így szólt, — persze sajátmagához, mert senkihez sem tartozott:

— Ahogy látom, nem egyedül szenvedek munkanélküliségben. Ha igazat mondanak az újságok, akkor milliók hordanak a zsebükből hasonló szövegű levelet. Lehet nem zúgolódok.

Igy is tett. Nyugodt lépésekkel jött ment az utcákon és állást keresett.

Első időben persze a hivatalokat járta. Később, ruhája kopásával és pénztárcája roványodásával egyenes arányban mind fejtebb került.

Nem panaszkodott.

Mikor már nagyon rongyos volt, egy újság felvitte a csomagját a második emeletre.

Lejött. Megállt a kapu alatt, körülnézett és így gondolkodott:

Nem volt túlságosan nehéz ez a csomag. Tulajdonképpen jól megfizetett tiz lejtel és ha még egyszer ennyit kereshetnék, akkor nem is kellene ma padon aludnom.

Mert akkor már sokszor padon aludtak. Többen voltak. Testvérek a nyomorúságban. Valamennyien egyformák, ahogy bódultak a szegénységüket, mint valami levetéhetetlen, halálig tartó rabruhát.

Néha kenyeret ettek. Néha krajacokot ágyra jáltak. Néha még félarasnyit kolbászt is ehettek. Néha, és, ha jött az este, elterültek egy-egy padon, — ha a rendőr nem vette vagy nem akarta észrevenni őket, — és tompán aludtak reggelig.

Barta is így volt. Cipője rongyos. Alma bomlaltan. Gyomra legtöbbször üres.

És nem lázadott. Nem jajgatott. Járta a golgotát és semmire se gondolt.

De mégis eljött a nap, mikor először neki kezdett.

Még harmatos a fü a nap alatt. Barta is kap a harmathól. Beszívja mélyen a tüdőbe a nedves levegőt és a tuberkulózis bacillusok vidám táncra kelnek. Barta felül. Dörzsöli a szemét, három mély köhögéssel millió kicsi bacillussal népesíti be a légutait. Nézi, nézi. Újra nézi.

Nem akar hinni a szemének. Felemeli egyik lábát, felemeli a másikat. Hiába! Csak a harisnya van rajta. Csak ennyit láthat Barta és két kinyújtott sovány lábcsarát. Két lábcsarát, ami az ő tulajdonsága, ugye csontosan. És a cipőt leszedte a lábáról.

Csak a harisnya van rajta. Csak ennyit láthat Barta és két kinyújtott sovány lábcsarát. Két lábcsarát, ami az ő tulajdonsága, ugye csontosan. És a cipőt leszedte a lábáról.

Csak a harisnya van rajta. Csak ennyit láthat Barta és két kinyújtott sovány lábcsarát. Két lábcsarát, ami az ő tulajdonsága, ugye csontosan. És a cipőt leszedte a lábáról.

Csak a harisnya van rajta. Csak ennyit láthat Barta és két kinyújtott sovány lábcsarát. Két lábcsarát, ami az ő tulajdonsága, ugye csontosan. És a cipőt leszedte a lábáról.

Csak a harisnya van rajta. Csak ennyit láthat Barta és két kinyújtott sovány lábcsarát. Két lábcsarát, ami az ő tulajdonsága, ugye csontosan. És a cipőt leszedte a lábáról.

Csak a harisnya van rajta. Csak ennyit láthat Barta és két kinyújtott sovány lábcsarát. Két lábcsarát, ami az ő tulajdonsága, ugye csontosan. És a cipőt leszedte a lábáról.

Csak a harisnya van rajta. Csak ennyit láthat Barta és két kinyújtott sovány lábcsarát. Két lábcsarát, ami az ő tulajdonsága, ugye csontosan. És a cipőt leszedte a lábáról.

Csak a harisnya van rajta. Csak ennyit láthat Barta és két kinyújtott sovány lábcsarát. Két lábcsarát, ami az ő tulajdonsága, ugye csontosan. És a cipőt leszedte a lábáról.

Csak a harisnya van rajta. Csak ennyit láthat Barta és két kinyújtott sovány lábcsarát. Két lábcsarát, ami az ő tulajdonsága, ugye csontosan. És a cipőt leszedte a lábáról.

fejét megköltötték valamennyire? Az is meglehet.

S most nem tehet egyebet. Gyámoltalanul kucorodik a padon. Jajongva sir. A cipője után?

Igen, a cipő után.

Emberek jönnek arra. Emberek, akik még hivatalba járnak. Akik még nem hiszik el, hogy van olyan is, hogy lehet olyan is, aki egy ilyen foszlott bőrdarabot, amilyen ez a pár cipő lehetett, ellop-hatna. Hogy ilyen tolvaj is van!

A rendőr is odajön. Nézi a siró embert.

Nem nagyon tudja, hogy mit tegyen. Erre nem kapott parancsot. Ilyen esetre. Mégis, sokan állnak már a pad körül. Érzik, hogy felelős valamiért. Hogy ő az állam és hogy itt csoportosulás van. Hogy mindenki ránéz, hogy tőle várnak valamit. Hogy itt rendet kell csinálni. Érzik. És hogyha még sokáig hallgat, akkor itt vége a tevékenységnek.

Zavartan ütögeti gumibotját a combjához, aztán mellét keményre feszíti és szigorú hangon szól Bartához:

— A lábait azonnal vegye le a padról!

ABLAK

Az osztrák fasizmus is kezdi világgá kürtölni, hogy a diktatura dicső rendszere csökkenti a munkanélküliséget. Hivatalos kimutatás szerint február végén 401 ezer 321, a nyári hónapokban pedig csak 278 ezer munkanélkülit tartottak nyilván. De a kulisszák mögé nézve meglepő dolgot tapasztalunk. A betegsegélyzőpénztárak kimutatása, akár a bécsi, akár a linzi, akár más nagyobb városát vesz-szük, 8, 10, 12 százalékos csökkenést mutat. A betegsegélyzői tagok, vagyis az alkalmazásban levők száma esett! A munkanélküliség „csökkenése” tehát annyit jelent, hogy nagy csomó szerencsétlent kihúztak a nyilóantartásból és leszorítottak a „láthatatlan munkanélküliek” minden támogatásától. A munkanélküliek, hova fordították a munkanélküliek elől elvont garasokat: a megnövelt rendfenntartó szervek, kalonasság, csendőrség, rendőrség emésztették fel a differenciát. Az osztrák munkanélküliség csökkenése éppoly statisztikai szemfényvesztés, mint a németé. Az osztrák fasizmus fekete, a német barna: de csak külpolitikai lekötöttségeikben és irányzatukban különböznek, különben egy töröl metszették őket. A tömegek szempontjából egyik se jobb a Deákne vásznánál.

SIR BASIL ZAHAROFF,

a görög származású fegyverkirály, akit az amerikai hadiipar azzal gyanúsít, hogy fegyverrendelések közvetítéséért többmillió dollárt kitevő előleget fogadott el.

— Temesvár környékén vadászott a király. Temesvárról jelentik: Károly király pénteken meglátogatta a Sibis faluban működő testnevelő főiskolát csoportot. Szombaton Temesvár környékén vadászott az uralkodó.

★ Találtatott egy dachau kutya. Brassó, Str. Nic. Filipescu 16.

— Felborult egy vagon a tömösi állomáson — késtek a vonatok. Szombat délelőtt a tömösi állomáson kisebb baleset történt. Az állomáson tolatott vagonok egyike felborult s eltorlaszolta a síneket a Bukarestből Erdély felé futó vonatok előtt. A felborult vagon eltakarítása több órát vett igénybe, minek következtében a szombat déli vonatok csak nagy késéssel érkeztek el rendeltetési állomásaikra.

— BETÖRÉS KOVÁSZNÁN. Folyó hó 7-re virradó éjszaka betörték özv. Debreczi Kálmán főtérén levő fodrászüzletébe. Az ismeretlen tettes a vasrúdos ablakon keresztül hatolt be úgy hogy a közből levő deszkázatot kifeszítette. Bentől elvitt kilenc darab borotvát és 370 lej készpénzt. A borotvák darabonként 200 lej értékűek. A szenvedett 2200 lej kár igen érzékenyen érintette a háromgyermekes özvegyasszonyt. Erélyesen kellene egyszer már fellépni és a tettesek kiderítésével elejét venni a továbbiak — eddig is sorozatos — kovászai betöréseknek.

★ Orvosi körökből. Dr. Tischler Henrik v. egyetemi tanársegéd, bel-, bőr- és nemibetegségek szakorvosa, Kolozsvárról Brassóba költöztött. Rendel: Str. Titulescu (volt Tehénpia) 6. sz.

— LUPÉNY VIZVEZETÉKET KAP. Tudósítónk jelenti: A lupényi községi tanács elhatározta, hogy bevezeteti a vízvezetékét a községben. Most ugyanis csak a társulati házakban van vízvezeték és azokban a magánlakásokban, ahol a háztulajdonos a maga költségén vezettette be. A község tanácsa most központi vízszolgáltatást létesít és a vízvezetékét minden házba bevezetik. A költségekhez a háztulajdonosok arányosan járulnak hozzá.

★ Dr. Vintila szabadságáról visszatérve, megkezdte rendelését belső- és nemibeteg részére. Brassó, Szent János-utca 16. szám alatt, délelőtt 11—1, délután 3—5 órak között.

— ÁRADÁSOK SZILÁGYMEGYÉBEN.

Margittáról jelentik: Szerdán délután hatalmas vihar és felhőszakadás vonult át Szilágy megye nyugati része felett. Szilágyosmlyó környékén a Kraszna, míg Ippon, Nagyfalun és Zoványon a Berettyó áradt ki és elöntötte a földeket, különösen a tengerivetésekben okozva jelentős károkat. Az áradás Nagyfaluban és Zoványon házakat is mosott el, emberéletben azonban nem esett kár. Lőbb helyen a vasúti pálya is megrongálódott, de a közlekedés nem szűnhet.

— Gázolt a motorkerékpár. Kolozsvárról jelentik: Szombaton délelőtt a kolozsvári Ferenc József-utcon levő református templom előtt a „Cij 111” jelzésű motorkerékpár elgázolta Varga Dénes kerékpáros küldöncöt, aki a Honvéd-utca 65. szám alatt lakik. Vargát a mentők súlyos belső sérülésekkel szállították be a sebészeti klinikára. Állapota komoly, azonban minden remény megvan a felépüléséhez. A gázoló motorkerékpáros ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— A táblán felemelték a brassói pénzhamisítók büntetését. Ez év június 26-án a brassói törvényszék ötszáz lejes bankjegyek hamisítása és forgalomba hozatala miatt Nagy András brassói iparost 2 évi börtönrre, Puskás István, Nagy Lajos és Péter Béla iparosokat pedig másfélévi börtönrre ítélte. A vádlottak, akik Nagy András kivételével mindannyian töredelmesen mindent bevallottak, arra való hivatkozással, hogy a büntetés túlságosan enyhítésért fellebbeztek. Az ügyész súlyosbírást kért. A fellebbezés ügyét csütörtökön délelőtt tárgyalta a brassói ítélőtábla. Nagy Lajos nyomdász védőügyvédjének, Suciu Áron dr.-nak hatalmas beszéde, a többi védők érvelése és a főügyész súlyosbírást kérő beszéde után a tábla helyt adott az ügyész kérésének és az összes vádlottak büntetését egy évvel fel-emelte. Az elítéltek fellebbeztek.

— A Brasovia teljes első csapatával edző mérkőzést játszik vasárnap az SMTE csapatával. Ezen a mérkőzésen állítja össze Geller tréner a Brasovia csapatát, a mely a Nemzeti Bajnokság B) csoportjában játszik majd. A csapat a következő játékosokkal utazik Sepsiszentgyörgyre: Zsigmond, István, Nagy, Nuridsány, Szika, Balogh, Kovács, Papp, Siegl, Mallek és Kállay.

— BALESET ÉRTE RÖKK MARIKÁT. Budapestről jelentik: Röck Marikát, a „Cirkusz csillaga” című látványos operett primadonnáját a péntek esti előadásán kisebb baleset érte. Az első felvonás nagy jelenetében a színésznő hova meg-vadult és ledobta hátáról a bravurosán ügyes primadonnát. Röck Marika ájul-tan terült el a porondon. Az elősiető színházi orvos véleménye szerint a színésznő a nagy ijedségen kívül csak kisebb sérüléseket szenvedett.

Kártérítési pert indít az állam ellen a Kolozsvári Magyar Dalárda

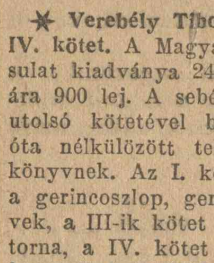
Kolozsvár, szeptember 9

Megirtuk annakidején, hogy a belügy-miniszterium a közös utlevél kiállításának megtagadásával lehetetlenne tette a kolozsvári Magyar Dalárdának a genfi nemzetközi dalosversenyen való részvételt. A belügyminiszteriumnak nyilván az fájt, hogy Romániából csak egyetlen dal-egyesület szerepeljen a nemzetközi genfi pódiumon, s ráadásul olyan dalárda, amely — magyarul énekel! A dalárda utja elmaradt ugyan, de annak előrelátólag érdekes következményei lesznek, mert az egyesület vezetősége most elhatározta, hogy közigazgatási uton kártérítési pert indít a belügyminiszterium ellen. A dalárda tudniillik nemcsak erkölcsi kárt szenvedett a genfi ut elmaradása miatt, hanem igen érzékeny anyagi veszteséget is. Genfben egy önálló hangversenyre költöttek le, egy olasz hangversenyűzők pedig három olaszországi hangversenyre csinált megállapodást. Ezeknek elmaradt hasznáért perli a Kolozsvári Magyar Dalárda a belügyminiszteriumot.

— AGYONLÖTTE JÁTSZÓTÁRSÁT A 12 ÉVES KISFIU. Konstancából jelentik: Dumitru Porcutescu kapitány 12 éves fia játék közben édesapja vadászfegyverével rálőtt Elena Ciuntea 13 éves kislányra. A golyó hátulról érte a kislányt, áthatolt a szíven és azonnali halált okozott. A tragédia a kapitány szülőházában történt. A kislány holttestét csak többórát keresés után találták meg. A lány közepében ájtultan hevert a gyilkos kisfiu. Rettenetes tette fölötti izgalomban és félelmében elvesztette eszméletét.

— Elrontott gyomor és az ezzel összefüggő bélzavarok, felfúvódás, kellemetlen szájíz, émelygés, homlokfájás, láz, hányás, hasmenés vagy székszorulás eseteiben már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz is igen gyorsan, biztosan és mindig kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány már régen megállapította, hogy a Ferenc József víz használata a tulsok evés és ivás káros következményeinél igazi jótétemény.

Időjárásjelentés. A budapesti időjárás-kutató intézet jelentése szerint az északi légáramlások gyengülésével északkeleten még helyenként záporos várható. A hőmérséklet kissé emelkedik. Éjszaka ködképződés lehetséges.

★ Verebely Tibor: Sebészklínikai előadások IV. kötet. A Magyar Orvosi Könyvkiadó Társulat kiadványa 241 ábrával, 2 táblával. Bolti ára 900 lej. A sebészklínikai előadások IV. és utolsó kötetével birtokába jutottunk a régóta nélkülözött teljes magyar sebészeti tankönyvnek. Az I. kötet a fejszéket, a II-ik a gerincoszlop, gerincagy és a mellkasi szervek, a III-ik kötet a hasüreg és a tápláló csatorna, a IV. kötet a mozgató szervek sebészeti betegségeivel foglalkozik, továbbá az orthopaedia körébe tartozó betegségeket is ismerteti. A siker titka az anyagnak a legapróbb részletekre is kiterjedő célszerű felosztásában és rendszerbefoglalásában rejlik. A kitűnő mű kapható a Brassói Lapok könyvostályában, Brassó, Kapu-utca 56—58, az udvarban.

★ Utmutató a kettős könyvtárral gyors és könnyű elsajátítására. Összeállították Neuländer Ottó és Marocvic Iván. Ára 30 lej. Póstaí székkel küldés 35 lej. Csak a pénz előzetes beküldése mellett küldi a Brassói Lapok könyvostálya.

TEMESVÁRI TERMÉNYPIAC

Buza: torontáli 78-as 435—440 lej, temesi 78-as 420—425 lej, 76-os 405—410 lej. Rozs: 320, árpa 270—280, zab 250—255 lej, ótengeri 260—265 lej, ujtengeri novembéri szállításra 160 lej, Vöröshere 38—40 lej.

Capitol Mozzó, Brassó

Ma, szombattól kezdődőleg nagy premier:

Conrad Veidt

legújabb filmje:

Rome expressz

valamint

Szöke Szakáll

mint fogorvos

MATINÉ Vasárnap d. e. 11 órakor: Szenzációs műsor:

„Ujolsó négy” nagy repülőfilm Mickey Maus — Journal és Szöke Szakáll.

Az egészségügyi hivatal és a mészárosok

A mészárosok panaszzolják, hogy a hatósági ellenőrzéssel megbízott közegek naponta, olykor többször is, bemennek a mészárszékekbe ellenőrizni, még hozzá rendőri kísérettel, ami azt a látszatot kelti a közönség előtt, hogy egészségügyi szempontból nincsen minden a legnagyobb rendben, ami természetesen nem válik javára az üzletnek.

Az egészségügyi hivatal szerint viszont a szigorú ellenőrzést szükségessé teszi az, hogy egyesek a mészárszékek között, nincsenek tekintettel az egészségügyi rendelkezésekre, nem tartják be az előírt szabályokat, tehát kényszeríteni kell őket erre.

Az igazság, ugylátszik, mindkét részen áll, amiből következik, hogy jogos az ellenőrzés szigorúsága, de jogos lehet a panasz is, mert a feltűnő ellenőrzés valóban nem használ egy üzlet jóhírnevének.

Talán éppen ezért nincs is itten semmi baj. Egy kis jóakarattal ki lehet küszöbölni az ellentéteket. A mészárosok tartásuk be pontosan az egészségügyi rendelkezéseket, az ellenőrző közegek pedig járjanak el kissé tapintatosabban, ne csináljanak az ellenőrzésből felvonulást. Talán mellőzni lehetne a rendőri segédletet is és akkor minden rendben volna...

Iskola és politika

A petrozsényi négyosztályos román leánygimnázium megszűnik. A négyosztályos középiskola igen jó szolgálatot tett a tanulni akaró zsilvölgyi leányiskolásoknak, sőt a szülőknél is, mert az első négy osztályt nem kellett idegenben végezni.

Ez az iskola most megszűnik. Hogy miért? Politikából. Mégpedig ezuttal nem kisebbségellenes politikából, mert hiszen az iskola román volt.

A liberális párt két vezére viaskodott ebben a kérdésben. Az egyik akarta, hogy megszűnjék, a másik nem akarta. A küzdelemben az győzött, akinek Bukarestben jobb kapcsolata vannak a kormányhoz.

A kiinduló ok az volt, hogy a tanári, illetve tanárnői karban nemzetipárti szimpatizánsok voltak. Ezért indult meg az akció az iskola megszüntetése iránt. Eredetileg. Mert aztán presztizskérdés lett belőle, amelyben két liberális vezér mérte össze erejét. És az iskola bukott el...

Már a beiratások megkezdődtek, mert úgy volt, hogy a józanabb felfogás győz és az iskola marad. Most plakátok jelentek meg, hogy a szülők jelentkezzenek, mert vissza kapják a beirattási díjakat és a tanulók okmányait.

Három osztály azonnal megszűnik, a negyedik jövőre zárja be a kapuit örökre. Örökre? Nem, talán csak addig, amíg a helyzet változik...

Erről is szó esik...

A petrozsényi és a petrillai bányaalkalmazottak körében sok szó esik arról, hogy a társulati igazgatóság felállított egy második számú zenekart is. Eddig ugyanis csak egy zenekar működött, egy elsőosztályú zenekar, amely a kitűnő Scărbănuș karmester vezetésével temette a bánya halottait. Tisztviselőket és munkásokat egyaránt. Egyforma gyászindulók mellett...

Nemrég új zenekart állítottak fel, egy második számú, amelynek tagjai munkások, akik rendszeresen dolgoznak a bányákban és magánszorgalomból tanulnak meg fuvóhangszereket, vagy dobokat játszani. A munkászenekar kíséri a munkáshalottakat, a másik zenekar csak akkor vonul ki, ha tisztviselőt temetnek.

Ebben nincsen hiba. Ha a munkászenekar kevésbé szépen játszik is, nem olyan elsőrangban, mint az elsőszámú zenekar, azért elég gyászos egy ilyen temetés.

A hiba csak abban van, hogy a munkások filléreiből tartják fenn az elsőszámú zenekart továbbra is. Minden hónap elsején levonják a munkások fizetéséből is a zeneidőjüket, amiből az elsőszámú zenekart fenntartják.

Visszont temetni a második számú zenekarral temetik őket.

A halottaknak így is jó, az élők is beletörődnek, éppen csak hogy beszélnek róla.

Mármint az elsőszámú és a második számú zenekar dolgáról!

Halló, itt városháza!

Dr. Moga polgármester beszél a városi kölcsönről és a páringi autóutról, mely a bányamunkások filléreiből készül...

Dr. Moga Jonel petrozsényi polgármester agilis ember, sokat akar, talán túl sokat ahhoz, hogy meg is lehessen ezidőszínt valósítani.

Új városházát akar a polgármester, erről a következőket mondja egy rövid beszélgetés során:

— Nyolc-tízmillió kellene ahhoz, hogy új városházát építsünk a mostani helyébe, amely semmiképp sem válik díszére a városnak. Ezt kölcsön alakjában próbáljuk megszerezni. A kölcsönről a Petrosanival tárgyalunk, amely hajlandó is folyósítani ezt a kölcsönt, de abból a pénzből, amivel a vasút tartozik a bányáknak. Ha ki tudjuk eszközölni a vasutnál, hogy a tízmilliót kifizesse, meg lesz a kölcsön és megkezdjük a városház építését.

A páringi autót, mely tízenkét kilométer hossza van tervezve és a zsilvölgyi kiránduló helyek egyik legszebb pontjához vezetne el, ahová szanatórium építése is tervezve van, még mindig nem épül, noha minden előkészület megtörtént már a munkák beindításához. Erről a következőket mondja a polgármester:

— Az utépítés programja a minisztériumban akadozik, ahol nem hagyták még jóvá a beterjesztett tervet, reméljük azonban, nem késik már soká a jóváhagyás, melynek reményében állandóan foglalkoztatjuk ennél a munkánál a munkanélkülieket, akik így rendes kereseteket jutnak. A kölcsönt az ut háromnegyed részéhez együtt van már, a műszaki mérések és előkészületek is megvannak, úgyhogy a jóváhagyás után azonnal hozzá kezdhünk az ut építéséhez...

Itt felemlítettük a polgármesternek, hogy a bányamunkások körében sérelmez, hogy a város a munkásoktól munkanélküli segély címen levont összegeket fordítja a páringi ut építésére. A bányamunkásoktól hat hónapon keresztül munkanélküli segélyt vonnak le, ami felmegy havonként közel 200 ezer lejre. Ennek a pénznek egy részét most úgy használja fel a város, hogy autót épít a Páringra, vagyis közmunkát végeztet — a munkások pénzén!

Dr. Moga polgármester válasza erre az, hogy még mindig jobb, józanabb dolog közmunkát végeztetni a munkanélküli segélyekből és ezáltal állandó foglalkoztatáshoz és többkeresethez juttatni a munkanélkülieket, mint a segélyeket csak úgy kegyelemből kiosztani.

— Ez igaz — mondottuk —, de nem végezhető ez a közmunka a város saját pénzéből, hogy beszüntessék a segélylevonásokat a munkásoknál?

— Sajnos, a városnak ilyen közmunkára nincsen pénze — felelte a polgármester. — Ezernégy száz nyilvántartott munkanélküli van még a Zsilvölgyben, akiket csak úgy tudunk munkához juttatni és hasznosítani, ha a munkanélküli segély bevételeit közmunkákba fektetjük. Nemcsak a dolgozó bányászok segélyhez zárlatát használjuk így fel, hanem azokat a segélyeket is, amiket a kormánytól kapunk a munkanélküliek segélyezésére...

Petrozsényben különben maga a város is végeztet különböző közmunkákat a saját költségvetéséből. Nyolc vállalkozó kapott újabb egymilliót meghaladó közmunkát. Aszfaltozás, csatornázás és egyéb városfejlesztési és szépségügyi munkák folynak.

Ugy látszik, hogy van miből!

Többet termelnek a szénbányák

A szénbányák az utóbbi hetekben lassan, de biztosan fokozni kezdték a termelést.

A nyár folyamán átlagban alig tízenhat műszakot dolgoztak a bányákban, vagyis minden második nap mentek csak munkába a bányászok.

Nyár volt, nem kellett úgy a szén. Most ősz van, közeledik a tél, fokozódik a szénkereslet.

A petrozsényi és petrillai bányáknál husz, a lónyai bányáknál huszonkét műszakot is dolgoznak már.

Amint értesülünk, rövidesen teljes üzemmel fognak dolgozni a bányáknál, megszűnnek a kényszerű szünetnapok. De a bányák belátható időn belül csak a meglévő munkásszámot tudja foglalkoztatni, új munkásfelvételekre sokáig nem kerülhet még sor...

A vigasztalanságban vigasztal szolgál már az is, hogy megszűnik az eddigi fél-munkaidő állapot!

Kis megállóhely

A bánya-konzumok bevezetik az italmérést. Ha akadnának bányászok, akik isznak, legalább ne menjenek a szomszédba. Mi történnék? Legfennebb többet fognak ezután inni.

A lupényi róm. kat. egyházközség tagjai elhatározták, hogy a megcsappant egyházi jövedelem fokozására az egyházi adót tíz százalékkal önként felemelik.

A szászvárosi nyugdíjasok egyesülete, amelynek jól beszervezett temetkezési egylete van, rövidesen fiókot szándékszik felállítani Petrozsényben is.

A „Thuring-Club” zsilvölgyi szakosztálya a Tulis-hegyen, 1700 méter magasan emlékművet emeltetett az ott elesett román hősi halottaknak. Az emlékművet nagy ünnepség keretében szentelték fel.

A Parângul CFR sportklub jólsikerült népiünnepélyt és kugliversenyt rendezett a szurduki szorosban.

A Principele Mircea anya- és gyermekvédő egyesület a petrozsényi Munkás Kaszinóban hangversenyt rendezett Edgard Istrati, a bukaresti Operaház énekművészeinek közreműködésével. A hangverseny jövedelmét szegény gyermekek felruházására fordítják.

Tizenegy csapat vett részt a Zsilvölgyből a Júli nyári ünnepélyének kugliversenyén. A vándordíjat a petrozsényi Iparoskór kuglicapata vitte el.

Egy közigazgatási per dióhéiban elbeszélve

Dr. Boeriu tisztügyész és Dimitriu főmérnök „palik” voltak, de aztán azt mondták — vissza az egész!

Egy ítélet hangzott el a temesvári közigazgatási bíróságnál, amelynek jogi vonatkozásain túl vannak bizonyos „morális” vonatkozása is.

Két évvel ezelőtt történt, hogy Petrozsény város tanácsa összegezve a bevételeket és kiadásokat, rájött arra, hogy bizony nem a legjobban áll a költségvetés és valamit tenni kellene, hogy a mérleg helyrebilljen.

A tanácsülésen, amelyen az ügyet tárgyalták, valaki felvetette, hogy csökkenteni kellene a személyi kiadásokat oly módon, hogy azok a városi főtisztviselők, a kiknek máshonnan is van jövedelmük, mondjanak le a várostól járó fizetésük egy részéről.

A javaslatot ketten nyomban magukévá tették.

Dr. Boeriu Emil városi ügyész és Dimitriu Joan városi főmérnök azonnal be-

jelentették, hogy ők lemondanak fizetésük feléről, de azzal a kikötéssel, hogy ugyanezt tegyék meg a többi jobban fizetett városi tisztviselők is, hogy a város terhein mindnyájan, közös áldozatkészséggel könnyítsenek.

A városi vezetőség a bejelentést nagy tetszéssel vette tudomásul és attól kezdve a tisztviselők és a főmérnökök félfizetését folyósított anélkül azonban, hogy ehhez az áldozatkészséghez mások is csatlakoztak volna.

Ez év tavaszán dr. Boeriu és Dimitriu főmérnök beadvánnyal fordultak a tanácshoz, melyben hivatkozva arra, hogy az általuk felajánlott fizetési lezárlatnak nem akadtak követői, bejelentették, hogy tovább ők sem hajlandók az áldozatra és kérték, hogy ezután a teljes fizetésüket utalja ki a város.

Az időközi bizottság erre azt válaszolta,

hogy a kérést nem teljesíti, nem utalja ki az ügyész és a főmérnök fizetését, mégpedig azzal az indoklással, hogy annak idején a fizetésük feléről lemondtak ezzel elvesztették igényüket a teljes fizetésre.

Ebbe a határozatba azonban a két érdekelte nem nyugodott bele és panaszkodtak a temesvári közigazgatási bírósághoz, ahol el is marasztalták a várost és kimondták, hogy a város a köztisztviselőnek a jövőben teljes fizetés köteles kiutalni. Nem csak a jövőben, de az időpontig, amikor a teljes fizetés az igényt bejelentették. Egyben kötelezte a közigazgatási bíróság a várost a költségek megfizetésére és, hogy ne lehessen kibújni a kötelezettség teljesítéséből, arra is kötelezte a közigazgatási bíróság a várost, hogy a többlet-fizetésnek megfelelően módosítsa a költségvetést.

Az ítélet indoklása az, hogy önkéntes áldozatra kényszeríteni nem lehet senkit. Különben is — állapítja meg az indoklás — annak idején úgy a tisztviselők, mint a főmérnökök kifejezetten azzal a kötelezéssel mondtak le fizetésük egy részéről, ha ebben példájukban a többi, jobban járadalmazott és más kereseti forrásra rendelkező tisztviselők követik. Minthogy ez nem történt meg, joguk van teljes fizetésüket újra igényelni...

Ezzel az „ügy” aktái lezárultak ugyan de medittálni azért még lehet felelte.

— Lehet — de nem érdemes!

Statisztika

Petrozsény népesedési statisztikája az év első felében, szembeállítva az előző év első felének adataival, a következő eredményeket mutatja:

Születés 103, volt 150.
Halálozás 104, volt 109.
Házasság 70, volt 56.
Válás 8, volt 5.

Feltűnő a születések számának csökkenése.

Egyesült erővel...

A szolidaritásnak és áldozatkészségnek nagyogó példáját mutatják a petrozsényi unitárius egyházközség hívei, akik kultúrthont építenek maguknak.

Az otthon a szó legtitésőbb értelmében ők maguk építik, élükön Weress Béla lelkesével, a Magyar Párt zsilvölgyi taggárdnak elnökével, aki egy sorban dolgozik hűveivel az otthonépítés munkálataiánál.

A napszámosmunkától kezdve, a tételetőség s faécsolásig minden munkát a hívők végzik és ha a lelkesítők tovább tart, rövidesen tető alá az épület, amely a magyar mi lesz hivatott szolgálni.

A példa szép és követésre méltó.

K Ö Z G A Z D A S Á G

A londoni szovjetorosz kereskedelmi képviselet a legutóbbi időben néhány vállalkozás számára szállítási megbízást adott angol cégeknek. A textilgépek szállítási megbízásáról még tárgyalnak.

A francia belügyminiszter tanulmányt írt arról, hogy a francia kenyérgyártás mennyiségének növelésére az államnak meg kell határoznia a célkitűzéseket, és a célkitűzésnek megfelelően meg kell határozni a szükséges intézkedéseket. A francia kenyérgyártás mennyiségének növelésére az államnak meg kell határoznia a célkitűzéseket, és a célkitűzésnek megfelelően meg kell határozni a szükséges intézkedéseket. A francia kenyérgyártás mennyiségének növelésére az államnak meg kell határoznia a célkitűzéseket, és a célkitűzésnek megfelelően meg kell határozni a szükséges intézkedéseket.

Az intézkedés azonban szoros összefüggésben van a mind nagyobb nehézségeket okozó gabonaártekintési problémával is, mert ilyen módon remélik elérhetni azt, hogy a kormány által már régebben elrendelt gabonavédelmi intézkedéseknek gyakorlati haszna is legyen a lisztforgalmazás emelkedésével és a kormányra súlyos terhekkel jelentő ártámogatás költségeiről legalább némileg mentesüljön az állampénztár.

A BUKARESTI „CAFEA IDEAL“ kávébeporzati cég közelebből nagybani lerakatot állt fel Kolozsváron. Terv szerint a cég későbbi időpontban detail-larakatot is fog létesíteni az udályi piacon.

**KIBŐVÍTI ÜZEMÉT A MOCIORNITA-BŐR-
GYÁR** és erre a célra különböző gépeket ren-
delt a Badische Maschinenfabrik, a Maschinen-
fabrik Durlach és a Turner cégeknél. A gépek,
amelyeket kompenzációs alapon hoztak be,
már meg is érkeztek Bukarestbe.

AZ ECETGYÁRAK SIKERES AKCIÓJA
MIATT a Discom rt. felbontotta a Margina-
resicai Falepárolóval kötött szerződését és
abból nem foglalkozik a cég ecetsavkészítmé-
nyeinek kihelyezésével.

Az aradi Astra-gyárgyár megkezdte annak a husz autómotornak a gyártását, amelyet a vasút rendelt meg. A szerelvények egyrészt a budapesti Ganz-Danubius szállítja.

A KOLOZSVÁRI VASKERESKEDŐK MEG-
EGYEZTEK a detail-eladások egységes lebonyolításában. A két nagykereskedőtől és két
kiskereskedőtől álló bizottság megállapította
az egységes árakat, amelyek betartására a fe-
ltek komoly pönálékát adták. Az angroszisták
áttelezték magukat, hogy csak az egyezmény-
es csatlakozott cégeket fogják kiszolgálni, a
detailisták viszont csakis a velük szerződéses
viszonyba lépett nagykereskedőktől fognak
vásárolni.

LANOLINOLAJGYÁRAT LÉTESÍT KÖ-
LOZSVÁRON dr. Szántó Miklós, az Erdélyi
Szénbánya rt. egykori főrezsényese és ve-
lőrizsgazgatója. A lanolint a Herczeg Géza ve-
gyészi gyártól átszerződötett Veres mérnök
speciális eljárása szerint fogja az új gyár elő-
állítani.

A TEMESVÁRI „ORION“ HARISNYYÁGYVÁR
ELLEN árverést kértek a hitelezők. Az árve-
résen a gyár teljes berendezését 25.000 lejért
kapták meg. Az új tulajdonos a gyárat bérbe-
adta a volt tulajdonos kiskoru leányának és
azokban „Marion“ cégre keresztelt vállalat
gazgatójává a volt tulajdonost szerzőltette.
A hitelezők megtámadták ezt a gyanús név-
váltást és a vele kapcsolatos tranzakciókat,
kimondotta, hogy a „Ma-
rion“ teljesen felelős az „Orion“
csődjéért.

A BUKARESTI NOVA-CIPŐGYÁR, amely-
ek Blau et Massler a tulajdonosai, saját de-
szignőket állít fel a Lipszani-utcában. Eddig
a gyár csak üzletek számára dolgozott.

A kötött-szövött árakban a kisüzemek versenye visszahozza a hitelüzleteket

A textilpiacra megindult az üzlet, ha nem is a tavalyi keretek között. A pamut állandó drágulása miatt a vezetőgyárak újabb 5—10 százalékos áremelést hajtottak végre egyes cikkeknel és ez a folyamat alighanem folytatódni fog, annál is inkább, mert a behozatali nehézségek miatt a gyárak kisebb készleteket állítottak elő és így kevés áru van a piacon. A nagyobb gyárak már régen el is adták az árujuk legnagyobb részét és újabb megrendeléseket csak fenntartással vesznek fel, hosszú lejáratú szállítási határidőre.

Körülbelül azonos a helyzet a gyapjuszövetekben is. A külföldi hulladék behozatali tilalmának meghosszabbítása majdnem lehetetlen helyzet elé állította a

posztógyárakat. Egyrészt a gyapjú világpiaci ára kisebb-nagyobb megszakításokkal állandóan drágul és jóval felette van a tavaly őszi áraknak, másrészt a belföldi gyapjút is elég magas árakon kötelesek átvenni, de ugyanakkor a fogyasztók kép telének megfizetni a drága nyersanyagból készült árnt, olcsó szöveteket pedig csak hulladékkal kevert, regenerált gyapjuból tudnának a gyárak előállítani, ezt viszont nem engedik behozni. A belföldi gyapjútermelőkkel létrejött természetvédelmi meg egyezés gyakorlati lebonyolítása érthetetlen lassúsággal megy és amíg be nem fejeződik, a kormány nem hajlandó a hulladékgyapjú importját megint engedélyezni.

A kötött-szövött áruk is szilárd irány-
zatot mutatnak a hűvös időjárás beállta

óta. A gyárak szeptemberben befejezik a régebbi megrendelések leszállítását a régi árakon, de új megrendeléseket csak 5—8 százalékkal magasabb árakon fogadnak el. Ugy a trikotázsgyárak, mint az an-groeszisták csak óvatosan merik az ára-
kat feljebb vinni, nehogy a kisebb üze-
mek konkurrenciája elhódítsa a vevőiket
és mert a vásárlók már a mostani árakat
is drágálják. A piacon jobban érezhetővé
vált verseny következtében azok a cégek
is, amelyek eddig csakis készpénzfizetés
ellenében adtak árut, kezdenek hitelt is
eladni régi és megbízható vevőknek.

A kereslet kötött-szövöttárukban elég erős, különösen a nagyobb erdélyi városok kereskedői vásároltak jelentős tételeket a múlt héten.

Az UGIR azt tanácsolja tagjainak, hogy ne fizessenek

A bélyegtörvény rendelkezéseinek labirintusában ma már senkinek tud ki-gazodni és így ugyyszólván minden városban, vagy megyében másképpen értelmezik ugyanazon intézkedéseket. A nem egységes törvényalkalmazásnak az a követke-zménye, hogy a pénzügyi hatóságok nyakra-főre bírságolják azokat a cégeket, ame-lyeknél a saját felfogásuk szerint illetékügyi kihágást állapítanak meg. Legjel-lemzőbb erre a kaotikus állapotra a bérlistákkal folyósított fizetések nyugtabé-lyegilletéke körüli jogi háboruság, amely a gyáripárosok és különböző pénzügyi hatóságok között folyik.

Az történt ugyanis, hogy főleg Erdélyben a pénzügyi hatóságok többbizben megbírságolták a vállalatokat azon a címen, hogy a bérlistákra nem ragasztottak bélyeget, illetve nem fizették be a kifizetett bérek ellenében beszedett nyugtáért az illetéket. Igaz, hogy a bérlistákon az alkalmazottak csak aláírással igazolják a fizetésük felbétételét, mégis a kincstári közegek arra az álláspontra helyezkednek egyes vidékeken, hogy a bérlistáknak is nyugta jellegűk van, sőt még akkor is illetékkötelesek, ha az alkalmazottak nem is igazolják aláírásukkal a bér felbétételt. A kincstár ezeket a bírságokat a femeszári táblának egy döntésére való hivatkozással rótta ki, amely kimondotta, hogy a bérlista is nyugta, tehát illeték alá esik.

A minden oldalról érkező panaszok hatása alatt a gyárparosok szövetsége illetékügyi szakértőhöz fordult, akik kellő indokolással azt szögezték le, hogy a temesvári tábla döntése nem irányadó, mert a bélyegtörvény csak a benne pontosan felsorolt okmányokra írja elő a bélyegilletékfizetési kötelezettséget, már pedig az alkalmazottak részéről alú nem irt bérlista nem tekinthető nyugtának és így nem esik bélyeglerónási kötelezettség alá. A jogi szakvéleményre való hivatkozással az UGIR azt tanácsolja tagvállalatainak, hogy tagadják meg a kincstári közegek által követelt illetékek és birságok kifizetését és bízzák a bíróság döntésére a kérdés tisztázását.

Huszzonegy cég a kiírt 73.500 darabnak közel háromszorosát ajánlotta fel — Október elején 16.200 köbméter atelieranyagra lesz árlejtés

A vasutnál most ősszel nagyobb pályafelújítás, munkálatok vannak folyamatban és ezekkel kapcsolatban a CFR gazdasági hivatala a napokban már a harmadik nagyobb talpfelújítást tartotta. A kiírt mennyiség ezúttal 78.500 darab elsőszálya normáltalpfal volt, amelynek értéke 9—10 millió lej körül van. Erre a mennyiségre körülbelül háromszorannyit ajánlott fel az a 21 cég, amely az árlejtésen részt vett. A benyújtott ajánlatok a következők:

Steinbrecher Zsigmond 1000 darab 112
lejes egységárban Alunis állomásról. Lá-
zár Henrik és Lajos 12,000 darab 117-
120 -125-132 lejes egységárban Loamney
állomásról. Az ujonnan alakult kolozsvá-
ri Forestiera Almaş cég 3000 darabot 115
-124 lejes egységárban Bánffyhyunyad-
ról és 3000 darab 118-128 lejes árban
Egeres állomásról. Hecht Z. 1500 darab
118 lejes egységárral Dorohoi és 1500 da-
rab 128 lejes talpfa Vancicaüti állomás-
ról. Jakab és Paneth cég 1500 darab 130

lejes talpfát Apáca, 500 darab 159 lejest
Agostonfalva és 150 darab 155—156 lejest
Beia állomásról. A szatmári *Someșana* rt.
10.000 darab 165—173—183 lejes talpfát
Comana állomáson átadva. *Stejarul S. A.,*
Kolozsvár, 1500 darab 120 lejes Választ,
2500 darab 124—134 lejes Naszód, 2000
darab 155 lejes Nagybánya állomásról.

A Lomási Erdőipar jóval több talpfát ajánlott be, mint amennyit szállítani akar. Az első 25.000 darabra ezért versenyes árakat kalkulált, míg az ezen felüli mennyiségekért olyan árakat kért, amelyek mellett még különmunkában is érdemes legyen a talpfát előállítani. A cég a következő mennyiségeket ajánlotta be: 3000 darabot 126 lejjel, 8000 darabot 133 lejjel, 3000 darabot 134 lejjel, 3000 darabot 140 lejjel, 8000 darabot 141 lejjel, 3000 darabot 150 lejjel, 4000 darabot 155 és másik 4000 darabot 165 lejjel az Comarnic állomás. A nagyváradi Grünstein-cég, amelyet most hivatalosan Industria Forestieră B horeanaiak neveznek, 3000 darab talpfát ajánlott

be Bokszeg állomásról 132—135 lejes egysé-
gáron, azonkívül 5000 darabot Strejesti
állomásról darabonként 138—142 lejért.
Lauffer Zsigmond 6000 darabot ajánlott
be Ágostonfalváról 122—127, 50—132, 50 és
137,50 lejes egységen. A brassói Sziklás
et Weisz cég 2000 darabot Sepsiszent-
györgyről 135 lejevel, 800 darabot Cafa
állomásról 135 lejevel és 2200 darab
Földváról 136 lejevel ajánlott be. A Ste-
fag S. A., Kolozsvár, 2300 darabot Ege-
resről, 110—114 lejes egységen, 2200 da-
rabot Bánffyhunadról 110—115 lejes
áron, 3000 darabot Nándorhegyről 112—
116 lejevel és 2000 darabot Karásebesről
123—130 lejes áron. Societatea Forestieră
Bihoreană cég 10.000 darabot Bokszeg
állomásról 119—123—125 lejes egységen
és 15.000 darabot Strejesti állomásról
129—132—135 lejes áron. Pfeffermann Igná-
c és beszerzői fatermelő 3000 darabot
ajánlott be Magyar-nemzete állomásról 125
—130—135 lejevel, 2000 darabot Creanga
állomásról 140—145 lejevel. Solomovici
et Rachmut 1200 darabot Piatra Neam-
től 133 lejjel, Pascani állomásról 1300
darabot 138 lejjel, Kőhalomról 3000 da-
rabot 139 lejjel. Feltűnően olcsó H. If-
rim ajánlata, aki 20.000 darabot ajánlott
fel Strejesti állomásról 129 lejes áron.
Manea Ifrim ugyanerről az állomásról
8000 darabot tud szállítani 134 lejevel.
Râmna S. A. 5000 darabot Gugesti állo-
másról 137 lejes egységében. A maros-
vásárhelyi Mestitz Rt. 2000 darabot Alunis
állomásról 116,50 lejjel, 2000 darabot
Szászrégenből 124,50 lejjel. Nemes And-
rás 1200 darabot Cetatea de Baltă állo-
másról 130 lejjel, Bodokról 800 darabot
135 lejjel, Horia állomásról 2000 darabot
135 lejjel és Sepsiszentgyörgyről 1000
darabot ugyancsak 135 lejjel. Alpha S. A.
cég 850 darabot 110 lejjel, Marc Aureliu
állomásról. A nagyvárdi La Roche et
Darvas cég a giurgiui kikötőben fekvő
5000 darab talpfáért darabonként 149,50
lejt kér, 1500 darabért Urziceniben át-
adva 149,80 lejt, további 4500 darabért
pedig ugyanott 125,80—155,80—165,80 és
170,80 lejt.

A vasutnál most folyik a kiezámítása annak, hogy a szállítási költségek hozzáadásával mely ajánlatok a legelőszőbbak. Itt említjük meg, hogy október elején a vasut árlejtést fog tartani 3200 köbméter tölgyműhelyfa és 13.000 köbméter fenyőanyag szállítására 30-45 napos átadási terminus mellett. A vasut fenntartja magának a jogot, hogy a jóváhagyott mennyiségeknek esetleg csak a felét vegye át.

A cukorgyárak megegyezése előtti napokban óriási spekulációs üzlet alakult ki cukorban a várt áremelés reményében. — Azok, akik nem adtak tul idejében a cukor, csalódtak reményeikben és most piacra dobták elég jelentős készleteiket. Ennek következtében egyes városokban és azok környékén a cukor ára kilónként 60—80 banival lement. A gyárak nem avatkoztak be az árlemorzsolódásba, mert azt akarják, hogy a spekulációra vett cukorkészletek minél előbb elfogyjanak és ne zavarják a piacot.

CUCU,

avagy jellegzetes körbe-körbe egy pénzügyigazgató balsorsa és lelemelkedése körül

Szatmár, szeptember 9.

Mi lesz? Jön Cucu, vagy nem jön Cucu? Ez izgatja most a satmári kedélyeket.

Cucu Viktortól, a volt és leendő pénzügyigazgatótól van szó. Évekkel ezelőtt helyezték Szatmárra. Ugy vonult be a városba, mint egy fejedelem. Ünnepezték, keresték a kegyeit, hizelegtek neki, hamarosan annyi barátja lett, mintha itt született volna. Hogyne lett volna, hiszen pénzügyigazgatónak jött ide és a pénzügyigazgató még Szatmáron is nagyhatalom.

Cucu bemutatkozása rokonszenves volt. Azzal kezdte, hogy hat nyelven beszél és minden nyelven szívesen rendelkezésre áll a közönségnek. Nem volt rossz ember. Legalábbis eleinte nem. Az elődje száraz, rideg ember volt, megközelíthetetlen hivatalnok, sem vizionáris gondolatért, sem barátságért nem tett szívesseget senkinek. Cucu sokkal bohémabb volt. Néha egy jó szóért lehetett nála halasztást kapni. Egy darabig nagyon népszerű volt. Azután, nyilván, fentről kapott utasítást, de elsőnek szabadította rá Szatmár kereskedőire a repülő-biztonságokat. Va'óságos tatárjárást rendeztek ezek a repülő-biztonságok. Mindent elvitték a hátralekös adó fejében. Az orvos műtő-diványától kezdve a hatgyermekes szobor családi ágyáig. Letarolt üzletek és üres lakások maradtak a tatárjárás nyomán.

Cucu nagyon sokat vesztett a népszerűségéből.

Persze, csak a kisemberek körében. — Ezek nem sokat számítottak és nem sokat árthattak neki. Nagyuri barátai továbbra is kitartottak mellette és részt vettek az estélyein, jártak a házához és eljátszództak két festőien gyönyörű gyermekével.

Azután... Mi is történt azután? Valahol megbotlott Cucu. Hogy hol és miért, azt nem lehet tudni. Csak sejteni lehet. Egy-két tisztviselőjét felfüggesztette. Márholnapra repültek az emberek az állásaikból. Okkal, vagy ok nélkül? Nem lehet tudni. A kidobott tisztviselők azt mondták, hogy ok nélkül. És azt is mondták, hogy majd megmutatják őket... Őket nem lehet csak egyszerűen kitenni, sokat tudnak és sokat láttak... Majd megmutatják őket...

Cucu mosolygott a fenyegetőzéseken. Akkor még nem tudta, hogy igen szívós és veszélyes ellenfelekkel került szembe.

A népszerűség rohamosan csökkent. Az elbocsátott tisztviselők sokat beszéltek, az adóprém működött. Az emberek egyszerre firtatni kezdtek, hogy miből is telik a pénzügyigazgatónak, akinek aránylag nincs tulságosan nagy fizetése? Miből telik az estélyekre és miből az utazásokra?

Választ persze csak Cucu adhatott volna, de ő fölényesen legyintett, amikor ilyesmire szóba került.

Közben az elbocsátott tisztviselők egyre-másra szerkesztették a feljelentéseket a minisztériumhoz és az ügyészséghez. Súlyos vádak, nehéz milliók röpködtek ezekben a feljelentésekben, amíg a minisztérium rendeletére megindult a vizsgálat.

Arról volt szó, hogy Cucu fantasztikus összegeket — negyven millióval — károsította meg az államot.

Nincs olyan szenzáció, amely olyan nagy hatást ért volna el Szatmáron, mint Cucu váratlanul jött felfüggesztése.

És, amint történni szokott, a jó barátok lassanként elmaradtak. A befolyásos urak gondosan elkerülték Cucut, aki naphosszat járta a vizsgálóbírószobát, az ügyészséget és Bukarestet. A közöny daccá változott. A fölény bosszúvágygá.

Az újságírókra haragudott Cucu, akik megírták kötelességszerűen a dolgokat. A befolyásos barátaira nem haragudott. Nem vette észre, hogy azok, akik együtt ittak vele és akik a hatalom árnyékában boldogan sütkéreztek, visszahúzódnak, a mikor meglátják.

Azután egy napon a vizsgálat befejeződött. A vizsgálóbíró megállapította, hogy Cucu követett el ugyan apróbb szabálysértéseket, de ezek csak olyan természetűek, amelyekért büntvádi uton nem, csak szolgálati, illetőleg fegyelmi uton lehet felelősségre vonni.

Cucu tehát részben rehabilitálva volt, de az állását elvesztette.

Felfüggesztették és mást neveztek ki helyébe.

Mint a bolygó zsidó a világban, úgy szaladgált Cucu Bukarest és Szatmár között. Fanatikusan bizott az igazában. Jobbról-balról megalázták. Családját kiköltöztették a pénzügyigazgatói lakásból. Védelmet sehol sem kapott.

A pénze elfogyott. Hiába vádolták a negyvenmillió panamával. Cucu szegény ember volt. Csak nehezen kapott Szatmáron ügyvédet, aki — a jobb jövő reményében — elvállalta, hogy beadja a táblánál a keresetét, amelyet Cucu a kincstár ellen indított.

Végre akadt ügyvéd, a per megindult és két nappal ezelőtt Cucu Viktor pernyertes lett. Kiderült, hogy elbocsátása jogtalan volt, megítélték elmaradt fizetését és kötelezték a kincstárt, hogy szatmári állásába, mihelyt az ítélet jogerőre emelkedik, helyezték vissza.

Cucu győzött és régi barátai máris jelentkeznek.

Cucu győzött és azok, akik valamikor közömbös vállrándítással vagy „én előre megmondtam, hogy ez lesz a vége” jellegű profétálással beszéltek róla, már kibájlák, jó hangosan, hogy elhallatsszon Temesvárra is, ahol Cucu jelenleg lakik: mindig tudtuk, hogy Viktor ártatlan.

Persze, a készülődés még korai. Hátra van még egy fórum és lehet, hogy az is igazságot szolgáltat Cucunak. Lehet, hogy tényleg visszakérül Szatmárra, de az éincs kizárva, hogy majd „szolgálati érdekből” máshová helyezik.

Mindenestre Cucu nagyon sokat tanult és tanulhatott ebből a csunya ügyből, amely egyúttal szemléltető képe a köztisztviselő útjának a hatalomtól a lecsúszásig és a szegénységtől a hatalomig.

Aki egyszer ezt megjárta, — ha újra „bálvány” lesz, másképpen fogja csinálni. Mert nem mindig azok a tanácsadók az igazi barátok, akik csak addig voltak mellette, míg csillaga fent ragyogott.

Baradlai László

Az uralkodó is jelen lesz a vasárnapi szármiszegetuzai ünnepségeken

Bukarest, szeptember 9.

Vasárnap megy végbe a szármiszegetuzai ásatások ünnepélyes leleplezése. Jelen lesz az uralkodó is, akit Tatarescu miniszterelnök kísér el. Daicovici egyetemi tanár, az ásatások vezetője, felolvassa az ünnepség alkalmából készült okiratot,

utána a király megteszi az első csá-

kányütést azon a helyen, ahol az új ásatások kezdődnek.

Tatarescu miniszterelnök nagy beszédet mond, melyre az uralkodó fog válaszolni.

A környékbeli falusi lakosságot különvonatokkal fogják Szármiszegetuzára szállítani, a programot ugyanis nagy népiünnepély fejezi be, melyen előreláthatólag több ezer ember vesz részt.

Szeptember 16-án kongresszust tart a néppárt Nagyszebenben

Bukarest, szeptember 9.

A néppárt szeptember 16-án nagygyűlést tart Nagyszebenben. A verescu marsall szeptember 12-én érkezik az országba s néhány napi pihenő után résztvesz a nagyszebeni kongresszuson,

ahol a politikai helyzetről nagy expozé fog tartani.

A szebeni gyűlésnek országos jellege lesz, amennyiben a néppárt minden városi és megyei tagozata küldöttségileg fogja magát képviseltetni.

Semmi remény nincs Maniu és Vajda kibékülésére

Bukarest, szeptember 9.

A fővárosi lapok szerint most már semmi remény sincs Maniu és Vajda kibékülésére. A békéltető kísérletek meghiúsultak s ebben a pillanatban a helyzet annyira zavarossá vált, hogy Mihailache a nemzeti-parasztpárt vasárnapi nagygyűlésén elhallgatja az egész dolgot.

A szombat délelőtt 11 órakor megnyílt gyűlésen, amelyen az okiráltságbeli párttagozatok kiküldöttei tanácskoztak,

Mihalache nagy beszédet tartott és élénken elítélte a párt kebelében dúló testvérharokot, hevesen támada a liberális kormányt és Tatarescu miniszterelnököt, akiről kijelentette, hogy csak szónoklatok tartásához ért, de az országot kormányozni képtelen. Végül a következő kijelentést tette:

— Felelősségteljes kormányokat követelünk. Az uralkodó iránt a legnagyobb tisztelettel és szeretettel vagyunk, de féltékenyen kívánjuk őrizni a nép jogait is.

A rendőrségi őrszobába késelte meg ellenfelét a kórházból megszökött piaci árus

Véres családi háboruszkodás, amely harctérre változtatta a galaci gyümölcspiacot

Galac, szeptember 9

A galaci Piata Negri nevet viselő gyümölcspiacon áruoló Tíef és Berger családok között, ősi, évszázados gyűlölködés áll fenn. Emberemlékezete óta nem mulhatott el egy hét úgy, hogy a két család valamelyik tagja össze ne zördüljön egymással, a piac többi semleges árusítóinak nagy öröme és szórakozására.

Pénteken délelőtt is így történt. A két vetélkedő család tagjai valamilyen jelentékeny ügy felett megint összeszólalkoztak. Tekintettel arra azonban, hogy vé-

letlenül mind a két család szokatlanul nagy számban képviseltette magát, a veszekedés rövidesen összegabalyodássá, majd véres verekedéssé fajult.

A verekedésben — mint minden ilyen verekedés alkalmával — a gyümölcspiacon áruoló többi kereskedők is beleavatkoztak, két nagy táborra szakadtak.

A verekedésre előrohant rendőrök rövid, de reménytelen tusakodás után belátták, nincsenek elegenden arra, hogy az összeakadt, köpdős, kiáltozó, késelő tömeget szétoszlassák és ezért

igénybevették — a tüzoltóságot is. A rövidesen vastag sugárban szétfroccsott hideg víz hamar lehűtötte a viharzó kedélyeket. A verekedők két súlyosan sebesült kivételével a rendőrségre kerültek.

A balladának azonban itt nincs vége. A kórházba szállított és több sebből vérző Tíef Áron, ugyanis amiután megállapította, hogy a csata résztvevői közül csak még egy, Chaim Berkus nevű, szintén a Berger családhoz tartozó egyén került a kórházba, nem bírván elviselni ezt a szegényt, egy őrizetlen pillanatban, kismászott a kórterem ablakán, átugrott a kerítésen és vérző fejjel végigrohant Galac utcáin egész a rendőrségig. Ott behatolt az őrszobába, ahol élénk társalgás közepette ezuttal kissé megszépenve vártak kihallgatásukra, a két ellenséges család tagjai.

rárohant Berger Arsura és Mihály. ra és késével több szurást ejtve rájuk gondoskodott arról, hogy a fentnevezettek számára is kórházi kezelés váljék szükségessé.

Dolga végeztével eszméletlenül esett össze.

A rendőrség, ezuttal ki tudja, hányadszor? — életveszélyes fenyegetőzések és kioktatások mellett ugyan, szabadlábra helyezte az egész verekedő társaságot.

Várják az újabb forradalom kitörését Spanyolországban

Madrid, szeptember 7

Ha a madridi jelentések helyesen ítélnek meg a belpolitika helyzetét, akkor a szombatról vasárnapra virradó éjszaka ismét súlyos megpróbáltatásokat jelent a kormánynak. A hírek szerint szombaton éjszaka a baloldali munkásság megkezdte az általános sztrájkot és megkezdte a nyílt harcot a kormány megbuktatására. A spanyolországi politikai körök véleménye szerint számolni lehet a kormány bukásával is. Az újabb forradalmi megmozdulásnak oka állítólag az, hogy a kormány teljesen betiltotta a baloldali szervezetek vasárnapra tervezett gyűlését, ezzel szemben a Popolari nevű ifjúsági szervezet gyűlését engedélyezte. A hivatalos jelentések szerint a kormány megtette a szükséges intézkedéseket a rend fenntartására.

Geníbe utazik a külügyi alminiszter

Bukarest, szeptember 9.

Savel Radulescu külügyi alminiszter a román népszövetségi delegáció tagja, hét fön reggel Geníbe utazik. Körülbelül 10 nap múlva tér vissza ismét az országba.

Costinescu miniszter szerint elhalasztják a parlament megnyitását

Bukarest, szeptember 9.

Politikai körökben biztosra veszik, hogy a parlament megnyitása halasztás szenved. Costinescu dr. egészségügyi miniszter is ebben az értelemben beszélt a liberális párt cetatea-albai gyűlésén. Szerinte az uralkodó külföldi útja miatt halasztanak el az ülésszak megnyitását. A kormány november 1-ig elkészíti mind azokat a törvényjavaslatokat, melyeket az őszi ülésszak folyamán a parlament elé szándékszik terjeszteni.

Elégtételt adnak a hatóságok az aradi szoborrombolás miatt?

Arad, szeptember 9.

Az aradi városi tanács szombat délelőtti ülésére tűzték ki a megdöbbentő szoborrombolás kérdésének megtárgyalását. A tanácsülés most sem tudott érdemleges határozatot hozni Fábián Gábor szobrának eltávolítása ügyében.

A kiszivárgott hírek szerint a tanács tagjaiban megvan a hajlandóság arra, hogy nékés, megértő szellemben intézzék el a felelőtlen elemek sértő eljárását. Minden valószínűség szerint az elintézés módja az lesz, hogy hatósági segédlettel visszahelyezik Fábián Gábor szobrát és később, ugyancsak hivatalosan, Csiky Gergely szobrával együtt a Kulturpalotában helyezik el, megfelelő telyen.

Egy bizonyos tehát. Hivatalosan jóvá akarják tenni a felelőtlen egyének által elkövetett szoborrombolást. De azután mégis miért szükséges a szobrok eltávolítása? Még ha hivatalos jelleggel is?

Fontos kérdésekben hozott határozatot a Magyar Párt brassói elnöki tanácsa

Brassó, szeptember 9

Az Országos Magyar Párt Brassói Tanácsának elnöki tanácsa tegnap este Szele Béla dr. elnöklete alatt gyűlést tartott, hogy a közelgő városi tanácsválasztás ügyét és más napirenden levő kérdéseket tárgyalja. Az ülésen az elnöki tanács minden tagja megjelent. — Részt vett azon pár hónapi távollét után Péter Antal dr. apátplébános alelnök is, akit ezalkalomból Szele Béla dr. üdvözölt a párt nevében. Szele Béla dr. rámutatott arra, hogy a brassói magyarság egysége és tántoríthatatlan összefogására ma olyan szükség van, amilyenre eddig még nem volt. Ellenségeink máris arról beszéltek, hogy a brassói magyarság egysége megbomlott és ebből a fantasztikus híresztelésből igyekeztek tőkét kovácsolni ellenünk. Péter Antal dr. a magyar egységnek és így legszentebb érdekeinknek tett nagy szolgálatot azzal, hogy újból beállott a magyar nép érdekeiért küzdők gárdájába. Péter Antal dr. az üdvözlést megköszöntö és ép ezért tartotta szükségesnek újból felvenni a munkát, melyet lelkében egy pillanatra sem szakított meg.

Az elnöki tanács letárgyalta a közelgő városi tanácsválasztással kapcsolatos kérdéseket, jóváhagyva az elnök által tett eddigi lépéseket. Tárgyalás alá került a brassói unitárius templomtelek körül keletkezett komédia és a Sebescu alvezetés által a brassói pályaudvaron a magyarsággal szemben elkövetett súlyos sértés. Az elnöki tanács kimondotta, hogy ragaszkodik ezeknek a sérelmeknek megfelelő orvoslásához és utasította a vezetőséget, hogy a szükséges lépéseket ezirányban tegye meg.

Tárgyalta az elnöki tanács az igaztalanul és törvénytellenesen elbocsátott vasutasok ügyét és elismeréssel vette tudomásul az elnökség intézkedéseit, melyekkel a szerencsétlen vasutasok segítségére sietett.

Az elnöki tanács elhatározta, hogy a Károly király-utca 58 sz. alatt az első emeleten bérelt új helyiségben a pártirodát szeptember 15-ikén megnyitja és annak vezetésére minden tekintetben alkalmas embert szerződtet.

Foglalkozott az elnöki tanács a brassói iparosság minden tekintetben jogos panaszával, mely a városi tűzoltóság műhelyeiben folyó és magánosok részére is végzett munkálkodás ellen irányul. Szele dr. elnök ismertette az ezügyben tett eddigi lépéseket. Közölte, hogy a városi tanács a múlt évben, éppen az ő fellépésére, határozatot hozott, melyben kimondotta, hogy a tűzoltóság műhelyek kizárólag csak a tűzoltóság részére szükséges munkákat végezhetik, magántermészetű munkálatokat nem vállalhatnak és nem végezhetnek. Ez évben újabb panaszok merültek fel, ugyancsak ő volt az, aki az ideiglenes bizottság előtt határozatot provokált. Az ideiglenes bizottság fenntartotta eddigi álláspontját s szigorúan megtiltotta, hogy magánmunkálatokat végezzenek a tűzoltóság műhelyeiben. Ilyen körülmények között az elnökség kéri az érdekelteket, hogy konkrét adataikat juttassák hozzá, hogy a városi vezetőségnek a tanácsban bennülő tagjai útján a szükséges intézkedéseket haladéktalanul megtehesse.

A BRASSÓI ÖNKÉNTES TŰZOLTÓSÁG RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉSÉT

1934 szeptember 23-án, vasárnap délelőtti 11 órakor tartják meg a főtéri tanácsház üléstermében a következő napirenddel: 1. Elnöki megnyitó és közlemények. 2. Jegyzőkönyvhitelesítés. 3. Évi jelentés. 4. Pénztárjelentés, költségelőirányzat. 5. Számvizsgálóbizottság jelentése és felmentvények. 6. Kizárások elleni fellebbezések. 7. Pótválasztások. 8. Indítványok, melyek alapszabály szerint 8 nappal előbb írásban benyújtandók. Alapszabályok értelmében az egyesületek könyvei és számadásai a mai naptól kezdődőleg Schiel pénztárnoknál az új kisegítő szerződés helyiségében, Hosszu-u 145 sz. alatt a rendes és pártoló tagok által megtekintethetők. A közgyűlést megelőzőleg délelőtti 9 órakor a Hosszu-utca 145 sz. alatti új kisegítő szerződés felszentelése lesz, melyre a brassói önkéntes tűzoltóság rendes, pártoló tagjait, barátait és jóakaróit szívesen meghívjuk azzal, hogy a nemes cél elérésére, melyhez az egyesületnek nincsenek anyagi eszközei, önkéntes adományokat köszönettel fogadunk és hírlapilag nyugtázzunk. A vezetőség.

S P O R T - É L E T

Az első Európa-bajnokság megkezdődött.

Világrekord az első napon!

76.66 m-re javította Jaervinnen a gerelyvetés világrekordját — Nagyszerű eredmények — A román versenyzők már az előfutamokban kiestek — A magyar versenyzők közül Sir és Kovács döntőben vannak, Szabó második, Szilágyi ötödik, Barsi kiesett

Torino, szeptember 9

Az első atlétikai Európa bajnokság Torinóban megkezdődött. Már az elsőnap eredmények azt ígérte, hogy kivételesen nagy teljesítmények sora és valóban a színvonal olimpiai lesz a versenyeken. Az európai atlétika széduletes iramban fejlődik és sok számban nem csak elérte, de el is hagyta az amerikai méreteket. Így az elsőnap eredmények közül messze ki-

magaslik Jaervinnen mesés gerelyvető világrekordja. De a többi eredmények is mind nagyon jók. A román versenyzők számára természetesen túlnagy erőpróbát jelentett az erős mezőny és már az előfutamokban kiestek. A magyar versenyzők megállták helyüket: egy előkelő második, egy nem várt ötödik helyezéssel és két döntőbejutással végezték a napot. Az első nap eredményei:

Favoritok győzelme: — kevés meglepetéssel

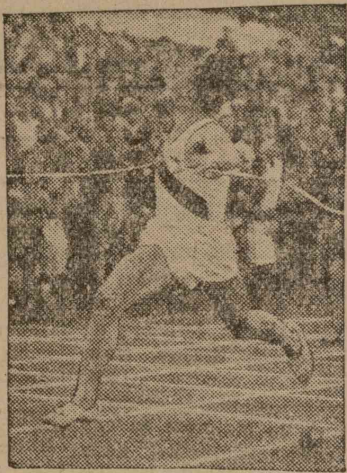
100 méter

Első előfutam: 1. Hanni svájci 11.1 mp.
Második előfutam: 1. Berger holland 10.6 mp.

Harmadik előfutam: Hornbereger német 11.1 mp.

Negyedik előfutam: Sir magyar 11 mp.
Az első három került a középdöntőbe, melynek eredménye:

Első középfutam: 1. Sir magyar 10.6

A MAGYAR SIR — DÖNTŐBE JUTOTT

mp. 2. Borchmeyer német 10.8 mp. 3. Osendarp holland.

Második középfutam: 1. Berger holland 10.7 mp. 2. Hanni svájci 10.8 mp. 3. Hornberger német.

Ez a hat futó jutott döntőbe

400 méter

Első előfutam: 1. Metzner német 48.3 mp. 2. Rabaglino olasz 49 mp.

Második előfutam: 1. Boisset francia 48.9 mp. 2. Tavernari olasz 49 mp. A magyar Barsi itt harmadik lett és kiesett, mert az első kettő jutott a döntőbe.

Harmadik előfutam: 1. Skavinsky francia 48.5 mp. 2. Wachenfelt svéd 49.1 mp.

110 gát

Első előfutam: 1. Kovács magyar 15.2 mp. 2. Wegner német.

Második előfutam: Caldana olasz 15.1 mp. 2. Leitner osztrák.

Harmadik előfutam: 1. Mandikas görög 15.1 mp. 2. Valle olasz.

Negyedik előfutam: 1. Albrechson norvég 15.8 mp.

Az első három jutott be a középdöntőbe.

be.

Első középfutam: 1. Kovács magyar 14.9 mp. 2. Kaan holland. 3. Leitner osztrák.

Második középfutam: 1. Wegner német 14.9 mp. 2. Valle olasz 3. Albrechson norvég.

Ez a hat futó van a döntőben.

10.000 méter

Európabajnok: Salminen finn 31 p 02.6 mp. 2. Åskola finn 31 p 03.2 mp. 3. Nielsen dán. A magyar Szilágyi 32 p 23 mp-cel ötödik. Nem várt szép eredmény, hogy helyezett lett Szilágyi 4 másodperccel rosszabb idővel, mint a magyar rekord.

Rudugrás

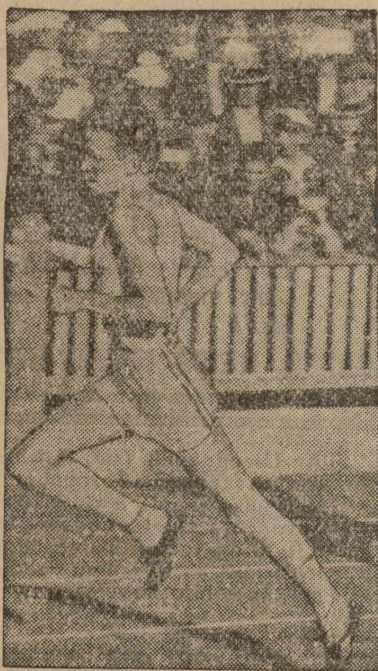
Európabajnok: Wegner német 400 cm. 2. Jungberg svéd 400 cm. 3. Lindroth finn 390 cm. 4. Zsuffka magyar 390 cm.

Magasugrás

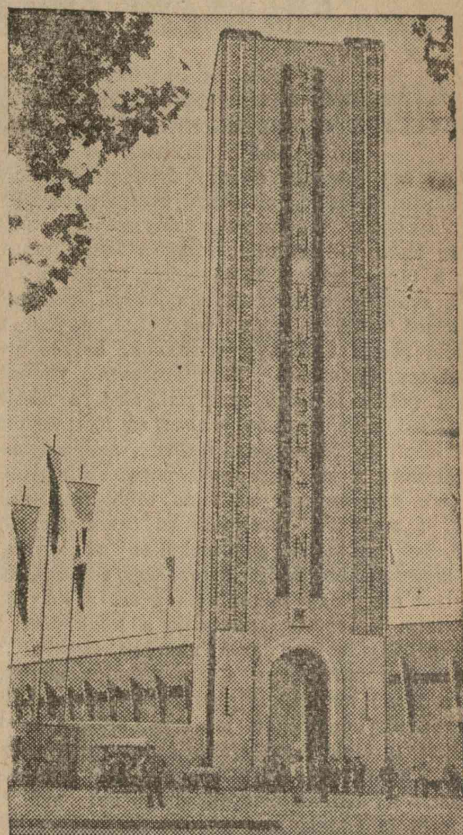
Európabajnok: Kotkas finn 200 cm. 2. Halvorsen norvég 197 cm. 3. Perasalo finn 197 cm.

Gerelyvetés

Európabajnok: Matti Jaervinnen 76.66 m. Világrekord! (Régi rekord ugyanő 76.10 m.) Sippala finn 69.97 m. 3. Sule finn. 4. Jürgis eszt 5. Várszegi magyar 65.81 m.

AZ 1500 MÉTERES SIKFUTÁS GYŐZTESE AZ OLASZ BECCALI

A TORINÓI MUSSOLINI-STADION BEJÁRATA

1500 méter

Európabajnok: Beccali olasz 3 p 54.6 mp. 2. Szabó magyar 3 p 55.2 mp. 3. Normand francia. A farsztó délelőtti előfutam után futották a döntőt délután, azért nem nagy az idő.

HÁROMSZÉKMEGYE TENISZ-BAJNOKSÁGAI

Kézdivásárhelyről jelentik: A Kézdivásárhelyi Sport Egylet rendezésében zajlottak le a megyei teniszbajnokságok. A döntők eredményei a következők:

Férfi egyes: Gr. Logothetti (KAC)—Szentiványi (SZTC) 9:7, 6:2.

Férfi páros: Gr. Logothetti (KAC), Séra (KSE)—dr. Mágóri, Gábor 4:6 6:0, 6:3.

Női egyes: Gábor Dóra—dr. Fejérmé (KSE) 6:2, 6:1. Gábor Dóra (KSE) ideiglenes harmadszor nyerte el a megyei bajnoki címet.

Női páros: Dr. Fejérmé, Gábor (KSE)—Diénes, Imreh (KSE) 6:4, 6:4.

Vegyes páros: Nagy, Szentiványi (SZTC)—Gr. Mikes (SZTC), Gr. Logothetti 6:3 6:3.

A TUSNADI SPORTÜNNEPÉLY

közbejött akadályok miatt szeptember 16-ikára halasztódott.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

K. S., Chiochis, Postautalványának szelvényét a kiadóhivatal áttette a szerkesztőséghez. Újból és nyomatékosan felhívjuk nb. figyelmét arra, hogy csak egyoldalú panasz alapján ilyen kényes ügyben nem foglalhatunk állást, mert, adatai szerint, bármennyire is bízunk az Ön igazában, egy sajtóper következményei kizárhatatlanok lennének. Éppen ezért a sorokban bujkáló gyanúsítást tisztelettel visszautasítjuk. Szíveskedjék talán nagybányai megbízottunkkal érintkezésbe lépni, hogy ő hívja fel figyelmét legközelebbi kiszállásakor B. L. urnak. Más tanácsot, legnagyobb sajnálatunkra, nem adhatunk.

B., Felsővisó. Szíveskedjék legalább azt közölni, hogy a nb. sorokban említett közlemény mikor jelent meg. Így vaktában mégsem tudjuk az összes megjelent lappéldányokat átböngészni. Legalább ennyivel szíveskedjék a mi munkánkat is könnyebbé tenni.

V. Ferenc, Bichis. Átlapoztuk az összes lappéldányokat, de nb. sorokban megnevezett tudósítás nem jelent meg a júliusi számokban.

K. Ferenc, Valea-Seaca. A kért cím a következő: Bernát Ernő, Marosvásárhely, Str. Stefan cel Mare 2. Odaváló tudósítónk pedig: Benczel Béla hírlapíró, Str. Regele Ferdinand 65. Vasárnapra teljes munkaszünetet ír elő a törvény, azt megszegni nem tanácsos.

KIADÓHIVATALI ÜZENET

Nyug. ig. tanító, Gyulafehérvár. „Köszönet” c. ajándékregényt csak akkor küldhetjük, ha 4 lej kezelési díjat hozzánk vagy ottani megbízottunkhoz lefizet.

Előnyösen vásárol a chisinevi mintavásár kiállításán

50% utazási kedvezmény

1934

IX. 14-től

X. 14-ig.

a C. F. R., S. M. R. és N. F. R.
összes vonalain.

Iskolák Egyesületek

A tanuló ifjúságunk jövője

NEVELJÜK GYERMEKEINKET GYAKORLATI ÉLETPÁLYÁRA

Még egy pár nap és egy évre eldől tanuló gyermekeink és ifjaink sorsa. Nagyon sok ifjunak e néhány nap helyes irányításától függ egész élete. Miként dönt róluk a szülői szerep, a tárgyilagosságot itélő tanító, tanár és nevelő, azon fordul meg az ifju jövője. Igen sok tanítástól szülő a saját érdekét, kényelmét, egyéni sorsát nézi a gyermeknek, hol és miként taníttatásában. Természetesen vannak olyan szülők is nagy számmal, akik a másik ellenkező szélsőségekbe esnek: az ifju egyéni jótetszéséért, tulságosan fűtött ambíciójáért feláldozzák a maguk sorsát, nagy erőfeszítéssel, sőt nem egyszer a család többi tagjának érdekét mellőzve, csaknem az összeroppanás határáig taníttatják gyermeküket az egyetemi legmagasabb fokig. Kisebbségi sorsunkban megtörténik, hogy mikor célhoz ért a fiu, akkor látja a legcéltalanabbnak a küzködést.

E néhány sorban arra akarjuk felhívni a szülők figyelmét, hogy a gyermekeink nevelését a józan mértékletesség elvével irányítsuk, a gyermek képességeit tekintve, mindig az ő érdekét tartjuk szem előtt. Adjuk gyermekeinket hitvallásos iskolákba, melyek nemcsak tudást, hanem az élet és világnézet mellett lelkiért is adnak, ami az élet nehézségei kö-

zött megállani képessé teszi az ifjut és a megleltkoru embert. Az egyetem és magasabb fokú szellemi életpályák helyett a túlszűfolttság miatt, lássuk meg a gyakorlati életpályákat. Igaz, hogy e téren is a társadalmi élet ugy az ipari, mint a kereskedelmi pályákon zsúfolva van képzett és elhelyezkedni nem tudó ifjakkal és magasabbkoru egyénekkal is. De azért ma is keresik az intelligens, nemeslelkű, jóérzésű embert az ipari és kereskedelmi vállalatoknál, elfogadják azokat, kik előzőkenységgel, szorgalommal, szerénységgel, rátermettséggel és munkaképességükkel előbbrevizik azt az ügyet, intézményt, amelynek szolgálataiba állottak.

Csak azt kell szem előtt tartani az ipari és kereskedelmi pályáknál is, hogy a kellő előképzettség meg legyen. A tudás hatalom. Ma már csak szakképzett iparos és kereskedő boldogulhat. Erről lévén szó, figyelmünk önkéntelenül a kereskedelmi iskolákra irányul, amelyeknek elvégzése után 18-20 éves ifju olyan szaktudással rendelkezhetik, hogy bármely alkalmazásban megállhatja a helyét, ha a szaktudás mellett kiváló lelkitulajdonságai is vannak. Az állami tanügyi főhatóságok intézkedései is ideirányulnak, mikor a baccalaureatusi vizsgák megszorításával a tanuló ifjuságot a lyceumoktól az ipari és kereskedelmi iskolák felé irányítják.

Ez a helyes meglátás hozta létre a brassói református fiu felsőkereskedelmi iskolát is, mely az ország egyetlen felekezeti fiukereskedelmi iskolája, mely felekezeti különbség nélkül minden magyar tanulót felvesz, ki a középiskola négy alsó osztályát elvégezte. A teljesen modern, kétemeletes új épületben, kitűnő fekvésű és elrendezésű szép internátusban és konviktusban kellemes otthont nyújt

Merénylet a törvényhatósági városok önkormányzata ellen

Brassó, szeptember 9.

A kormány többszörben kísérletezett már olyan rendelkezésekkel, melyek a törvényhatósági városok önkormányzatát közelről érintik. Nyilvánvaló a rejtett célzat, mely arra irányul, hogy a megyei prefektusoktól teljesen független törvényhatósági városok a kormány bizalmi embereinek hatáskörébe utaltassanak. Most a kormány megint ilyen intézkedéssel kísérletezik. Kiadott egy körrendeletet, melyben utasítja a törvényhatósági városokat is, hogy minden költségvetési módosítást előzetesen mutassanak be a megyei prefektusnak és ennek véleményezésével terjesszék fel a belügyminiszterhez.

Ez a fennálló törvényekkel összhangba nem hozható miniszteri rendelkezés megérkezett Brassó törvényhatósági városához

is. A város vezetősége ezt a fura rendeletet kiadta a jogügyi bizottságnak véleményezés végett. Ez a bizottság megállapította, hogy a miniszteri körrendelet a fennálló törvényekkel ellentétben áll, minél fogva az végre nem hajtható. Ilyen értelemben előterjesztett véleményének elfogadásával Brassó ideiglenes bizottsága kimondotta, hogy felir a belügyminiszterhez és felhívja figyelmét végrehajthatatlan rendelkezésének törvénybeütköző voltaára.

Valószínűleg az ország többi törvényhatósági városai is hasonlóképp intézkednek, mert a törvényben biztosított autonómia feladását jelentené, ha a törvényhatósági városok beleegyeznének abba, hogy pénzügyi kezelésük a megyei prefektus véleményezéséről legyen függővé téve.

az ifjaknak. (Felvételi vizsga nincs.)

Örömmel tapasztalható, hogy a gazdasági élet némileg élénkül s a viszonyok javulnak. Ezért remélhető, hogy a kereskedelmi szakképzettségrel rendelkező ifjak ezeken a pályákon kenyérkeresetet biztosíthatnak maguknak. Egyedül ezek a pályák azok, melyek függetlenséget biztosítanak, amelyeken a boldogulást tehetsége és szorgalma szerint még ma is elérheti bárki.

A modern gyermeknevelés kézikönyvet Székely Béla a Te gyereked c. könyvében írja, hogy nincs rossz gyermek és nincs buta gyermek! Minden ép és egészséges gyermek jónak, okosnak születik. Ha mégis rossz lesz, lélekben, szellemben más, úgy ez a nevelés hibája. Ez a könyv a csecsemőkortól kezdve tanít. Szülőknek, nevelőknek, szakembereknek nélkülözhetetlen. Ara csak 54 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában,

A tudás hatalom

Értékes könyvek szülők, pedagógusok, nevelők számára:

A gyermek szervezete, életműködései, táplálása, gondozása, gyakori betegségei és ápolása. Irta: Dr. Orosz D., színes ill. gazdagon ellátva, 232 oldal, ára Lei 180.—

A gyermekek erkölcsi hibái és erkölcsi betegségei. Irta: Dr. Kármán E. 335 oldal, ára Lei 120.—

Csecsemőtáplálás és táplálkozási zavarok. Irta: Dr. Kármán S., 176 oldal, ára Lei 102.—
Az ideges gyermek. Irta: Dr. E. Wexberg, ára Lei 75.—

Orvosi tanácsok fiatal asszonyoknak. Irta: Dr. Földes L., gazdagon ill., ára Lei 90.—

Üzenet az anyáknak. Irta: W. Stekel. I. rész: Kisgyermekkor (csecsemőkortól két éves korig), ára Lei 78.—

II. rész: Óvodáskor és az első iskolaévek ára Lei 108.—

III. rész: Serdülőkor és az érettség kora ára Lei 114.—

Kapható: Brassói Lapok Könyvosztályában

Magyar orvos irodalmi ajándéka

Érdekes, eddig még fel nem dolgozott tárgy Kiváló szerző

Ösztön, kultúra, illúziók

AZ EMBER HARCA a civilizáció rabságában

Irta: Dr. Gartner Pál

A tartalomjegyzékből: Életstílnzavarok társadalmi és lelki okai. — Leleki eredetű szervműködési zavarok. — Élettani erők és a társadalom összefüggései a lélekben. — Leleki betegségek társadalmi eredete. — A nő és a homoszexualitás. — A nemi élet zavarai. — Új embertípus. — A nemi örök harca. — Képesen értenek a szerelemhez. — Az önzés ösreflexe. — A fiu és a leány egymástól elterő nemi fejlődése. — Az apajog kultusza. — A kultúra ember babonái. — A nő élettani hátrányai. — A nő nemiségének fokozati és minőségi különbségei. — Nőmozgalmak. — A nemi elnyomatás. — Nemi aktus és vesztességérzés. — A kultúra ember illúziói. — A kultúra kompromisszumokat követel. — Primitív néphit és fogamzások. — Kriminalitás, szadizmus és epilepszia. — Az érvényesülés lélektana. — Agresszió és társadalmiság. — Siker. — Az érvényesülés nyers céljai. — A szociálisan boldoguló lelke. — Arakát-akaratnélküliség. — Társadalom és érvényesülés. — A pszichonanalízis és az egyén felszabadítása. — Az alkotás és az elmebeteg művész. — Az alkotás motorja a fantáziavilág. — Spiritizmus és tulvilági élet. — Epilepszia és nemiség. — A nemi harcának kiegyenlítése, stb. stb. stb.

144 oldalon, igen izléses és szép kiállásban, Ara csak 54 lej.

Megvásárolható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58., udvarban.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

Műszaki könyvekben,

nyelvtanokban, szótárakban állandó nagyraktár a Brassói Lapok Könyvosztályában. Kérje díjtalan árjegyzékeinket.

1935-ös télkabát-,

kosztüm- és ruha-divatlapjaink megérkeztek!

„MARGARET“ DIVATSZALON,
Brassó, Virág-sor 10 I. Em (Luther sörház)

Parketta

GROSS PETER néli parkettgyár Rt. Feketehalom lerakva, vagy lerakás nélkül Megrendelhető Feketehalom telefon 15, vagy Zeides keféüzletében, Fekete utca

Magyarországi cég keres Erdélyben

TISZTVISELŐT

aki lenyőfűrésznél dolgozott és szorítottásban, átvételben, expedicióban önállóan eljárási Ájánlatok „Fényű” jellegére Rudolf Mosse hirdetőirodába Cluj, Calea Victoriei 27 címzendők.

Hajának színét, hullámát

a nap fénye, a tenger vize megtámadta?

Egy „ülés” MOLNÁRNÁL és „feje” ismét a szép városi lesz!

BRASSÓ, WEISS MIHÁLY-UTCA 21.

Az Uszoda-utca (str. Patriarch Miron) 9 sz. alatti 12 szobából és mellékhelyiségekből álló lakóház. 20 boxos garázs, kert és udvar. A hó 15-én d. e. 9 órakor az igazságügyi épület földszinti 12-ik számú szobájában nyilvános bírói árverésen

eladásra

kerül. Kiküldési ár L. 2.000.000
Felvilágosítást nyújt a Brassói Általános Takarékpénztár.

Rézműves

jó munkásokat és segítőket keres PAUL BUDICH gyára Bükarest, Sos. Vilor 33 szám

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej. vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Álláskeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés megismétlése esetén 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Eladó Erdély fővárosában, betegség folytán, 22 év óta fennálló fűszer- és gyarmat-áru engros és detail üzlet. Erdőkötők 550.000 jellegre a kiadók irjanak. 14563

Eladó belvárosi bérház! 13 szobával évi jövedelemmel. Bővebbet naponta 4-6 óra között portásnál, Braşov, Hosszu-utca 9. 14545

Hidraulikus olajpompát és egy 21. „Ganz”-hengereket keresek vételre. Eladók 50 HP. indikált féltáblás gőzgépet. Követitőket díjazom. Ing. Elias Győző, Timişoara IV. Bulev. Duca 27. 14337

Megyeszékhelyen, a város legforgalmasabb pontján nagy vevőkörrel rendelkező 30 év óta fennálló vegyeskereskedés italmérővel, halászet miatt kedvező feltételek mellett átadó. Cim 14498. szám alatt a kiadóban.

Hotel Palace, Predeal, kiadó vagy eladó igen előnyösen 50 butorozott szoba, hál. vendéglő, központban, elsőrangú fekvésben. Cim a fenti számladában. 14371

Eladó vagy kiadó egy 77 holdas birtok, 7 holdas belső-séggel Székelykeresárdon, jud. Turda. Erdőkötők lehet Heves Györgynél, Gherla, jud. Someş. 14593

Óriási gyümölcsös ananász, száncs-palánt száza 50, ezre 400 lej. Hollandiai jácint, tulipán, óriási árvácska palánt, cserépvirágokról olcsó árajánlattal szolgál Kertészet, Hoghiz. 14583

Keresünk megvételre jó állapotban levő irogepet. Ajánlatok „Castel” jellegre a kiadókba. 14616

Egyesített herceséplő (purifikátor) megvételre, vagy bérbe kerestetik. Transilvania R. T., Odorheiu. 14617

Lakás

Kiadó 4 szobás lakás mellékhelyiségekkel. Előnyös árban. Megtekinthető 9-12 és 15-18 között. Cim Jorga-sor 18. manzard. 14465

Kiadó modern lakás, központi fűtéssel, I. emeleten, utca. Áll: előszoba, 2 szoba, eselédzsoba, konyha, fürdőszoba és mellékhelyiségekből. Beköltözhető október 1-én. Brassó, Vasut-utca 61. sz.

Vegyes

Egy vagy két iskolás fiugyermekeket vennék ellátásba. Szakács, Brassó, Hosszu-utca 68. 14568

Örökothont adnék 50.000 lej ellenében magános férfinak vagy nőnek, egy szobás lakást. Ajánlatokat a kiadóba kérek „Örökothont” jellegre.

BIRI NENI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ara kötve 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztályától. Brassó, Kapu-utca 56-58., az udvarban.

A HAZI KRASZAI KEZELKÖNYVE. Krbekné kitűnő munkája alapján a legegyszerűbb és a legkülönlegesebb téstákat mindenki házilag készítheti. A legjobb cukrászda otthon negyedannyi költséggel. Ara félévesen kötésben 40 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában. Brassó

UTAZOK!

KERESKEDŐK!

TISZTVISELŐK!

SPORTEMBEREK!

FÖLDBIRTOKOSOK!

HOTEL PENSION MODERN

BRASSÓ, STRADA REGINA MARIA 68 SZ.

a szobákban kényelmet, az étkezésben kitűnőt, az őszi árakból engedményt nyújt ÖNÖKNEK. Telefon 7-55

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és könyvkiadó R.-T. Braşov.